

**Sprawozdanie z działalności
Fundacji „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego
za rok 2021**

Sprawozdanie zostało sporządzone zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 8 maja 2001 r. (Dziennik Ustaw Nr 50 poz. 529) z późn. zm.

Nazwa fundacji, jej siedziba i adres, aktualny adres do korespondencji oraz adres poczty elektronicznej, jeżeli fundacja taki posiada, data wpisu w krajowym Rejestrze Sądowym i numer KRS-u statystyczny numer identyfikacyjny REGON, dane dotyczące członków zarządu fundacji (imię i nazwisko, pełniona funkcja) oraz określenie celów statutowych fundacji:

Nazwa:	Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego
Adres:	Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce Powiat świdnicki, województwo dolnośląskie
Adres do korespondencji:	Krzyżowa 7, 58-112 Grodziszczce Powiat świdnicki, województwo dolnośląskie
Adres poczty elektronicznej:	sekretariat@krzyzowa.org.pl
Data rejestracji:	8 listopada 1990 r. Postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy – Pragi Wydział I Cywilny Sygn. Akt INS Rej 849/60
Data rejestracji w KRS:	25 stycznia 2002 roku
Data uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego:	30 grudnia 2004 roku
Numer KRS:	0000084948
Regon:	005833561
Informacje o członkach zarządu:	Dorota Krajdocha – Dyrektor Zarządzający, Członek Zarządu dr hab. Robert Żurek – Dyrektor Zarządzający, Członek Zarządu
Cel Fundacji:	Celem Fundacji, zgodnie z paragrafem 6 Statutu, jest pobudzanie i popieranie działalności zmierzającej do utrwalenia pokojowego i naznaczonego wzajemną tolerancją współżycia narodów, grup społecznych i jednostek. W ten sposób winno być kontynuowane duchowe dziedzictwo Kręgu z Krzyżowej i „Mszy Pojednania” oraz popierane europejskie porozumienie.

Zasady, formy i zakres działalności statutowej z podaniem realizacji celów statutowych

Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego jest polską fundacją o polsko-niemieckim i europejskim charakterze działania. W Radzie Fundacji, w Radzie Nadzorczej oraz w komisjach doradczych działają nieodpłatnie osoby i instytucje zaangażowane na rzecz rozwoju społeczeństwa obywatelskiego w Polsce, Niemczech i Europie. Fundacja jest organizacją pozarządową, której działalność wspierają zatrudniony w Fundacji Zarząd i pracownicy. Współpraca między Radą Fundacji i Radą Nadzorczą, a także tych organów z Zarządem opiera się na wzajemnym zaufaniu, przejrzystości i podziale kompetencji przewidzianym w Statucie.

Realizując swój cel, Fundacja działa w duchu:

- pogłębiania dialogu polsko-niemieckiego,
- kształtowania i umacniania porozumienia europejskiego,
- politycznej i ponadpartyjnej niezależności,
- równoprawnego udziału w życiu społecznym osób o różnym pochodzeniu społecznym, narodowym i etnicznym, w różnym wieku, o różnej orientacji seksualnej, zdolnościach i ograniczeniach, przekonaniach politycznych, religii i światopoglądach.

Fundacja Krzyżowa jako uznane w Europie centrum kształcenia w obszarze edukacji międzynarodowej dla młodzieży i dorosłych angażuje się na rzecz porozumienia europejskiego. Pielęgnuje ona i uaktualnia do współczesnych wyzwań historyczną spuściznę pojednania i sprzeciwu wobec totalitaryzmów. Tworzy przestrzeń do dialogu na temat różnych historycznych doświadczeń i kultur pamięci oraz aktualnych kwestii społeczno-politycznych naszego kontynentu, rozwijając jednocześnie nowe metody pracy dydaktycznej, w tym artystycznej. Integrację europejską postrzegamy jako ciągły proces i odpowiedzialnie go współtworzymy, uwzględniając wspólne wartości i historię. Działania Fundacji cechują zaangażowanie, innowacyjność i kreatywność.

Sytuacja ogólna w 2021 roku

W 2021 r. mieliśmy do czynienia z sytuacją poważnego kryzysu, spowodowanego głównie przez pandemię koronawirusa covid-19. Podobnie jak w roku poprzednim, sparaliżowała ona działalność Fundacji, uniemożliwiając przeprowadzenie zdecydowanej większości zaplanowanych projektów stacjonarnych. To z kolei spowodowało uszczerbek w przychodach Fundacji i wymusiło jednocześnie dwa bardzo trudne do pogodzenia ze sobą działania: redukcję wynagrodzenia zespołu, podejmowanie nowych, niestacjonarnych działań projektowych, rekompensujących straty finansowe. Ze względu na nieprzewidywalność rozwoju pandemii konieczne było przygotowywanie alternatywnych planów działania.

Oprócz pandemii zagrożenie dla działań Fundacji stanowiły: coraz trudniejszy rynek pracy, wzrost kosztów działalności (inflacja).

W sytuacji tak poważnych zagrożeń i wyzwań za sukces można by uznać samo przeprowadzenie Fundacji przez kryzys z możliwie małymi stratami finansowymi, kadrowymi i programowymi. Tymczasem w 2021 r. pomimo wszystkich trudności udało się:

- W dużej mierze zrealizować cele wyznaczone na 2021 r.
- Powstrzymać fluktuację w zespole.
- Pomimo trudnego rynku pracy wzmocnić zespół, zatrudniając wartościowe dla Fundacji osoby.
- Zwiększyć liczbę projektów.
- Osiągnąć bardzo dużą liczbę partnerstw projektowych (92 organizacje partnerskie z 20 państw oraz UE).

Utrzymanie stanu zespołu nie byłoby możliwe bez wsparcia finansowego ze strony Federalnego Ministerstwa ds. Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży (BMFSFJ), które już drugi rok z rzędu udzieliło Fundacji pomocy. W 2021 r. polegała ona na dofinansowaniu kosztów osobowych Międzynarodowego Domu Spotkań Młodzieży (MDSM) oraz tych działów Fundacji, które pracują na rzecz MDSM. Natomiast utworzenie nowych etatów w działach Miejsce Pamięci oraz Komunikacji i PR, było możliwe dzięki wsparciu ze strony Freya von Moltke-Stiftung.

Tematyka projektów

Działy programowe Fundacji „Krzyżowa”, przygotowując koncepcję działań projektowych, kierują się następującymi kryteriami:

- cele statutowe Fundacji,
- możliwości pozyskania dofinansowania,
- potrzeby grup docelowych,
- rozwój Fundacji (m. in. nowe materiały edukacyjne, kompetencje, partnerzy, infrastruktura).

Opierając się na historycznym dziedzictwie Krzyżowej, Fundacja chce dostarczać swoim grupom docelowym - głównie młodzieży i dorosłym, pracującym z młodzieżą - wsparcia, by potrafili być odpowiedzialnymi, aktywnymi obywatelami, radzić sobie z wyzwaniami naszych czasów i budować kulturę dialogu i porozumienia.

Główne obszary tematyczne to:

- edukacja historyczna (wnioski z europejskich doświadczeń w XX wieku),
- edukacja obywatelska (znaczenie dialogu, odpowiedzialności, praw człowieka, postawy antydyskryminacyjne),
- edukacja medialna (odpowiedzialne i świadome korzystanie z mediów),
- edukacja ekologiczna i globalna.

Ważnym obszarem działań programowych jest również praca dla regionu (zwłaszcza wyrównywanie szans młodzieży defaworyzowanej).

Fundacja nie mogłaby realizować swojej misji bez partnerstw finansowych i merytorycznych. W 2021 roku najczęściej realizowano projekty wspólnie z partnerami z Polski (32 organizacje) i Niemiec (25), ale wśród partnerów były też organizacje z Austrii (3), Bułgarii (1), Czech (5), Danii (2), Francji (1), Grecji (1), Hiszpanii (2), Holandii (4), Irlandii (2), Izraela (1), Litwy (2), Norwegii (1), Portugalii (1), Rumunii (2), Słowacji (2), Słowenii (1), Ukrainy (1) i Włoch (1). W dodatkowych dwóch przypadkach partnerstwo dotyczyło instytucji Unii Europejskiej.

Fundacja ściśle współpracuje z kilkudziesięcioma instytucjami i organizacjami, między innymi z:

- Ambasadą Królestwa Niderlandów w Polsce,
- Anne Frank House,
- Bildungswerk Sachsen der Deutschen Gesellschaft e. V.,
- Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur,
- Deutsche Bundesstiftung Umwelt,
- Dolnośląską Federacją Organizacji Pozarządowych,
- Dolnośląską Izbą Rzemieślniczą,
- Evangelische Kirche von Westfalen,
- Federalnym Ministerstwem ds. Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży (BMFSFJ),
- Freya von Moltke – Stiftung,
- Fundacją im. Heinricha Bölla,
- Fundacją im. Konrada Adenauera,
- Fundacją Współpracy Polsko-Niemieckiej,
- H2 Learning,

- Kreisau Initiative e.V.,
- Międzynarodowym Domem Spotkań Młodzieży w Oświęcimiu ,
- Ministerstwem Spraw Zagranicznych RFN,
- Muzeum Historii Polski,
- Narodowym Instytutem Wolności,
- Ośrodkiem Pamięć i Przyszłość,
- Polsko-Niemiecką Współpracą Młodzieży,
- Przedstawicielstwem Komisji Europejskiej w Warszawie,
- Stiftung Erinnerung Verantwortung und Zukunft (EVZ).

Działy programowe realizowały wspólne projekty z Kreisau Initiative e.V., która obok Freya von Moltke-Stiftung pozostaje najważniejszą organizacją partnerską Fundacji.

Warto też wspomnieć, że Fundacja „Krzyżowa” jest beneficjentem Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań na lata 2021–2030. Dzięki bardzo wysoko ocenionemu wnioskowi Fundacja pozyskała już w 2021 r. środki na kompleksowy projekt „Rozwój programowy i instytucjonalny MDSM Krzyżowa”, realizowany od października 2021 r. do grudnia 2023 r. W ramach projektu uzupełniana i unowocześniana jest infrastruktura edukacyjna, a także realizowanych jest szereg przedsięwzięć mających na celu podniesienie jakości oferty programowej Fundacji.

Bardzo ważne dla bezpieczeństwa i rozwoju Fundacji są granty europejskie. Fundacja już od lat jest liderem w realizowaniu projektów europejskich na Dolnym Śląsku.

Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży (MDSM)

Zakres działalności i zadania

Praca dla młodzieży i z młodzieżą w Międzynarodowym Domu Spotkań Młodzieży (MDSM) to najważniejszy projekt realizowany przez Fundację „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego. Zależy nam na uwrażliwianiu młodzieży do odwagi cywilnej, otwartości i odpowiedzialności wobec innych. Chcemy też wspierać osoby dorosłe, pracujące z młodzieżą, by mogły jak najlepiej przyczynić się do budowania porozumienia między ludźmi i rozwoju europejskiego społeczeństwa obywatelskiego.

Narzędziem do realizacji celów MDSM są włączające i partycypacyjne zajęcia prowadzone zgodnie z duchem edukacji pozaformalnej:

- kilkudniowe szkolne i pozaszkolne wymiany młodzieży, głównie polsko-niemieckie lub trójstronne z udziałem kraju trzeciego, w tym także wymiany online,
- kilkudniowe wizyty studyjne dla młodzieży z jednego kraju,
- jednodniowe warsztaty edukacyjne dla młodzieży z jednego lub dwóch krajów,
- programy specjalistyczne dla organizatorów wymian szkolnych i pozaszkolnych oraz dla multiplikatorów edukacji pozaformalnej,
- projekty szkoleniowe dla nauczycielek i nauczycieli,
- projekty koncepcyjne polegające na wypracowywaniu nowych metod pracy i materiałów edukacyjnych.

MDSM jest jednostką centralną Polsko-Niemieckiej Współpracy Młodzieży (PNWM), sprawującą opiekę merytoryczną i formalną nad dofinansowanymi przez PNWM projektami. Jest również placówką kształceniową oraz oświatowo-wychowawczą, wpisaną w 2012 r. do Gminnego Zespołu Oświaty Gminy Świdnica.

Na koniec 2021 r. w MDSM zatrudnionych było 7 osób, w tym jedna na urlopie rodzicielskim (7 etatów).

W ramach Europejskiego Korpusu Solidarności pracę zespołu w ciągu całego roku wspierały łącznie 4 osoby, wolontariuszki i wolontariusze z Niemiec i Ukrainy.

Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży w liczbach

W 2021 roku MDSM zrealizował łącznie 63 projekty, w tym:

- 14 wymian międzynarodowych, 4 wymiany szkolne na żywo, 4 wymiany pozaszkolne, 6 wymian szkolnych online (55 planowanych projektów stacjonarnych zostało odwołanych ze względu na kolejne fale pandemii),
- 2 grupy półkolonii zimowych, 4 grupy półkolonii letnich,
- 19 warsztatów (1 lub 2 dniowych) dla szkół,
- 5 szkoleń online (kilkudniowych) dla osób związanych z wymianą (nauczycieli i nauczycielek, edukatorów i edukatorek),
- 3 webinaria informacyjne dla nauczycieli i nauczycielek (2 polsko-niemieckie (24.02.2021 i 03.11.2021) i 1 polsko-niemiecko-ukraiński (7.12.2021) i 1 spotkanie informacyjne na żywo (28.09.2021),
- 16 projektów długoterminowych,
- 2 projekty Europejskiego Korpusu Solidarności.

Projekty były realizowane z udziałem 44 partnerów projektowych z 17 państw (nie licząc szkół). W 2021 r. w projektach stacjonarnych MDSM wzięły udział 1042 osoby. W projektach online wzięło udział 298 osób. MDSM zrealizował 1484 osobonocy. Pośrednio działania MDSM dotarły do znacznie większej grupy odbiorców.

Projekty

Ważniejsze zrealizowane projekty poza wymianami międzynarodowymi i półkoloniami to:

Wielomodułowe, wieloletnie projekty, w ramach których powstają nowe metody lub materiały edukacyjne:

- Vielfalt gemeinsam verstehen – projekt realizowany od 2018 r. zakończony w sierpniu 2021 r. w wielonarodowym partnerstwie, dotyczący powstania materiałów edukacyjnych do promowania różnorodności w europejskich systemach szkolnych. Partnerzy: Studio Gaus GmbH (Niemcy), Europa Universität Flensburg (Niemcy), KgKJH LSA e.V. - Kompetenzzentrum geschlechtergerechte Kinder- und Jugendhilfe Sachsen-Anhalt e.V. (Niemcy), Südwind Verein für Entwicklungspolitik und globale Gerechtigkeit (Austria), Inter-kulturo d.o.o. (Słowenia), Sredno obshtobrazovatelno uchilishte Hristo Botev (Bułgaria), Liceul Teoretic "Nikolaus Lenau", Klaipėdos Hermano Zudermano Gimnazija (Litwa), Geniko Lykeio Alikianou (Grecja), strona internetowa z powstałymi materiałami w j. polskim: <https://diveedu.eduskills.plus/>
- PartEduZRP - Partnerstwo na rzecz ponadnarodowej edukacji dla Zrównoważonego Rozwoju i Postwzrostu - 1.11.2020-31.10.2022, partnerzy: Kreisau Initiative e.V. (Niemcy), Ekumenicka Akademie RESET (Czechy).
- Reflections – educating for critical thinking, inclusive societies and dynamic engagement 2 – 01.09.2020–31.08.2023, w ramach projektu powstaje 8 nowych modułów materiałów z edukacji globalnej, partnerzy: Edukacia@Internet (Słowacja), Studio Gaus GmbH (Niemcy), Università Degli Studi di Napoli Federico II (Włochy), Österreichische Gesellschaft für Kinderphilosophie (Austria), Georg Eckert Institut für internationale Schulbuchforschung (Niemcy), Südwind Verein für Entwicklungspolitik und globale Gerechtigkeit (Austria), Inter-kulturo d.o.o. (Słowenia), strona internetowa z powstałymi do tej pory materiałami w j. polskim:

- <https://reflections.eduskills.plus/modules>
- Mein Europa der Freiheit / Moja Europa Wolności / Moje Evropa Svobody – Mein Europa der Freiheit / Moja Europa Wolności / Moje Evropa Svobody - projekt to międzynarodowy konkurs na esej poprzedzony warsztatami historycznymi i literackimi, koncentrującymi się na dialogu międzykulturowym i zmianach demokratycznych w Europie Środkowej w latach `90. Warsztaty podzielone były na dwa bloki tematyczne: historyczny i literacki i odbyły się w ramach trzech spotkań online. Każdy kraj partnerstwa był organizatorem jednego spotkania warsztatowego. Rezultaty projektu: 3 międzynarodowe, dwudniowe warsztaty pomysłów, 1 międzynarodowy konkurs na esej, 1 międzynarodowe spotkanie członków jury, 9 zwycięzców konkursu (po 3 z każdego kraju), 1 trójjęzyczne, drukowane wydanie zwycięskich esejów. Projekt dofinansowany ze środków Federalnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych RFN. Strona projektu: <https://www.moja-europa-wolnosci.pl/>
- Take Action - listopad 2021 - listopad 2023, projekt partnerstwa strategicznego programu Erasmus+ rozwijający grę planszową bazującą na celach zrównoważonego rozwoju, partnerzy: Narvik Krigsmuseum (Norwegia), ACRADE-Salamandra Activa (Portugalia).
- Stories that Move - 15.01.21-31.12.2023, projekt polega na wsparciu edukatorów i edukatorek w tematach edukacji na rzecz przeciwdziałania dyskryminacji oraz na rozwoju narzędzi edukacyjnych do wykorzystania podczas międzynarodowych wymian młodzieży, partnerzy: Anne Frank House (Niderlandy), Erinnern.at (Austria), Anne Frank Zentrum (Niemcy), Milan Šimečka Foundation (Słowacja), Faculty of Education, University of Barcelona (Hiszpania), Tolerspace, (Ukraina).
- Remembering together - for creating future - 15.11.2021-30.08.2022, kilkuetapowy kurs szkoleniowy dla starszej młodzieży o migracji w kontekście historycznym i współczesnym, partnerzy: Camo des Milles (Francja) i Muzeum Friedland (Niemcy).

Projekty szkoleniowe

- Spotkania Polaków i Niemców. Stawianie czoła wyzwaniom demokracji - tym, które są podobne, i tym, które są odmienne - 25.01-15.02.2021 szkolenie online z wykorzystaniem metody Betzavta, partnerzy: Adam Institute for Democracy and Peace (Izrael), Kreisau Initiative e.V. (Niemcy).
- Shairnig European Histories - 01.02.-30.06.2021, projekt składał się z tłumaczenia na język polski i niemiecki materiałów do edukacji historycznej oraz ich promocję i szkolenie polskich nauczycieli z zakresu tematyki projektu (16.06.2021 online), partnerzy: European Association of History Educators (siedziba w Niderlandach).
- Social Justice and Diversity - 28.01-16.02.2021; szkolenie, podczas którego można było poznać koncepcję „sprawiedliwości społecznej i różnorodności” promującą wartości pluralistycznej demokracji i demokratycznego państwa konstytucyjnego, partner: Institut Social Justice und Diversity (Niemcy).
- Johanneum Novum - 22.03-15.12.2021, w ramach projektu MDSM prowadził 2 warsztaty dla 30 nauczycieli i edukatorek z Wrocławia z edukacji antydyskryminacyjnej, partnerzy: Dolnośląska Federacja Organizacji Pozarządowych (Polska), Stowarzyszenie Edukacji Krytycznej (Polska), Kultura Równości (Polska), Fundacja Peryferia (Polska), Układ Formalny (Polska), Nomada Stowarzyszenie (Polska), Fundacja Przyjaźń Sztuka Edukacja (Polska).
- Local history on instagram - projekt polegał na połączeniu poznawania historii z nowymi mediami społecznościowymi i ich wykorzystaniem do celów edukacyjnych. Osoby uczestniczące – młodzież i osoby pracujące z młodzieżą – zastanawiały się nad sposobami zapamiętywania wydarzeń historycznych i nad tym, jak kultura pamięci wpływa na postrzeganie przyszłości. W ramach projektu odbyły się 2 edycje warsztatów online dla 30 osób, podczas których m.in. poznawano sposoby pracy z historią, techniki kręcenia video za pomocą telefonów i sposób działania i wykorzystania Instagramu jako medium edukacyjnego, ponieważ z jednej strony

edukacja historyczna i obywatelska jest coraz bardziej uzależniona od korzystania z różnego rodzaju mediów, a z drugiej strony Internet, zwłaszcza w czasie pandemii, stał się swego rodzaju instytucją edukacyjną. W ramach projektu uczestnicy stworzyli filmy video pokazujące historie lokalne ich miejscowości, niektóre bardzo poruszające, inne bardzo poznawcze, można je zobaczyć tu: <https://www.krzyzowa.org.pl/pl/projekty/projekty-historyczne-i-obywatelskie/local-history-on-instagram>. Projekt dofinansowany ze środków Federalnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych RFN.

- Roczna podróż w świat żywności - część projektu „Żywność - z tradycją w nowoczesność” w ramach którego odbyły się 24 warsztaty dla klas IV, VI, VII ze Szkoły Podstawowej w Grodziszczu, były to warsztaty teoretyczne nt. środowiskowych kosztów produkcji żywności, w połączeniu z praktyką w ogrodzie związaną z zakładaniem grządek warzywno-ziołowych.
- Human rights and European values to strengthen civil society - 4-5.05.2021, warsztat dla uczestników Spotkania Networkingowego Niemiecko-Francuskiej Wymiany Młodzieży.

Projekty realizowane dla lub z lokalną społecznością:

- Szkoły Dialogu - luty 2020–grudzień 2023, program wprowadzania systematycznej edukacji na rzecz demokratycznego współistnienia w szkołach podstawowych i przedszkolach, zakończono fazę testowania i adaptacji materiałów, projekt wdrażany jest w pełni w 2 szkołach podstawowych i 2 przedszkolach, 10 nowych szkół chce przystąpić do programu w 2022 r. Partnerzy: Ambasada Królestwa Niderlandów w Polsce, Henri Nouven Stichling (Holandia), CED Groep (Holandia).
- Cykliczność Natury. Międzypokoleniowe ekologiczne motywacje - 1.10.202-31.10.2023, projekt edukacji międzypokoleniowej w oparciu o realizację warsztatów, wydarzeń i wizyt studyjnych o charakterze ekologicznym (w oparciu o ogród w Krzyżowej), artystycznym i edukacji w zakresie gerontologii, partnerzy: Centrum Edukacji Gerontologicznej (Polska), Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Świdnicy (Polska).
- Generation Europe - 2021-2025; projekt ma na celu zaangażowanie lokalnej młodzieży w działania na rzecz społeczności i rozbudzenie aktywizmu lokalnego; główny partner projektu: Internationales Bildungs- und Begegnungswerk e.V. (IBB) Dortmund (Niemcy), bezpośrednie partnerstwo: Jugend Sozialwerk Nordhausen e.V. (Niemcy), Asociación P.O.D., Puerto de a Cruz, (Hiszpania).
- Sztuka. Land Art - czerwiec – listopad 2021, projekt rezydencji artystycznych, dwa polsko-niemieckie duety artystyczne realizowały we współpracy dwa dzieła wpisujące się w przestrzeń Krzyżowej, powstały dwa dzieła: „Co mur może?” i „Ścieżki zmysłów”. Projekt dofinansowany ze środków Federalnego Ministerstwa Spraw Zagranicznych RFN.

Inne:

- Latarnie Polsko Niemieckiej Współpracy Młodzieży - kompleksowy projekt, który składał się z szeregu działań nakierowanych na różne aspekty utrzymania zainteresowania wymianami polsko-niemieckimi dla młodzieży. Polegał on na wspieraniu osób pracujących z młodzieżą, tworzeniu więzi między szkołami i instytucjami partnerskimi, wsparciu osób pracujących z młodzieżą w codziennej ich pracy i w przygotowaniach młodzieży do spotkań międzynarodowych. Jednocześnie w ramach projektu zespół MDSM wzmacniał kompetencje merytoryczne do lepszego stawiania czoła nowym wyzwaniom po pandemii przygotowując nową ofertę programową, przewodnik po Krzyżowej oraz wzmacniając strategię komunikacyjną.
- Blog pedagogiczny – projekt wewnętrzny polegający na dzieleniu się refleksjami i opracowaniami, które dotyczą pedagogiki, edukacji pozaformalnej oraz tematów, które są ważne w pracy z młodzieżą w Krzyżowej, 8 wpisów, 1273 odśton na stronie www Fundacji.

Akademia Europejska (AE)

Zakres działalności i zadania

Procesy zachodzące w Europie na przestrzeni ostatnich lat, w tym przede wszystkim narastające w społeczeństwach europejskich tendencje skrajne, przejawiające się także wysoką niechęcią do poszanowania osób prezentujących odmienne poglądy, sprawiają, iż szczególnego znaczenia nabiera kwestia odpowiedzialności i aktywności obywatelskiej. W tym też kontekście ważnym jest stworzenie przestrzeni pozwalającej na podjęcie twórczego namysłu nad zmieniającym się światem, któremu będzie towarzyszył otwarty dialog, nastawiony na zadawanie pytań i wspólne szukanie odpowiedzi na nie. Akademia Europejska chce być takim miejscem.

W doświadczeniu przeszłości upatrujemy inspirację, która pozwoli nam na zrozumienie teraźniejszości. Bez niego nie możemy zaś mówić o próbie kształtowania lepszej przyszłości. Dlatego w swej działalności odwołujemy się do trzech filarów historii Krzyżowej – Kręgu z Krzyżowej, opozycji antykomunistycznej w Europie Środkowej oraz procesu pojednania polsko-niemieckiego. Te doświadczenia historyczne zwracają naszą uwagę na znaczenie postaw odwagi i odpowiedzialności obywatelskiej oraz ducha dialogu i pojednania.

Nasze działania mają charakter publikacji, warsztatów, seminariów oraz debat. Ich odbiorcami są osoby różnej narodowości, w różnym wieku, o różnych poglądach i pochodzeniu. Łączy nas natomiast pragnienie uczestnictwa w dojrzałej, nastawionej na dialog dyskusji, której celem jest inspirowanie się do działań na rzecz porozumienia europejskiego.

Na koniec roku 2021 r. w Akademii Europejskiej zatrudnione były 3 osoby (2,5 etatu).

Akademia Europejska w liczbach

Rezultaty działalności AE w 2021 r. to:

- 13 projektów,
- 7 publikacji,
- 14 wystąpień medialnych i publicznych.

Projekty były realizowane z udziałem 18 partnerów z 7 państw. W 2021 r. w projektach stacjonarnych AE wzięło udział 506 osób. W projektach online wzięły udział 1353 osoby. AE zrealizowała 551 osobonocy. Pośrednio działania AE dotarły do znacznie większej grupy odbiorców.

Projekty

Projekty wielomodułowe

- Laboratorium Dialogu i Pojednania. Druga edycja. Kwiecień 2021 – grudzień 2021, projekt ekspercki, w ramach którego zorganizowano 3 webinaria / spotkania online, nagrano 9 podcastów oraz przygotowano dwie publikacje, jedną zawierającą notatki graficzne uzupełniające podcasty, drugą zawierającą eseje. Partner: Fundacja Konrada Adenauera (Niemcy), Ewangelikalna Wyższa Szkoła Teologiczna (Polska).
<https://www.krzyzowa.org.pl/pl/projekty/projekty-eksperckie/laboratorium-dialogu>
- 1990 / Year One. The democratic transformation in former Eastern Bloc countries - listopad 2020 – maj 2022, polsko-niemiecko-czesko-litewski projekt edukacyjny-dokumentacyjny, którego celem jest zrozumienie oraz przybliżenie wiedzy na temat zmian, jakie zaszły w roku 1990 w Polsce, Niemczech, Czechosłowacji oraz na Litwie i w pozostałych krajach bałtyckich. To kolejny projekt, który Fundacja realizuje w ramach programu „Europa dla Obywateli – Pamięć o przeszłości

Europy”, dofinansowanego ze środków Komisji Europejskiej. Projekt jest realizowany w Polsce, Niemczech, Czechach i na Litwie, i jest wielką szansą, aby podjąć możliwie szeroką refleksję na temat przemian, które zaszły w Europie Środkowej i Środkowo-Wschodniej po upadku Żelaznej Kurtyny, a które były początkiem demokratycznej transformacji dla państw regionu. Rok 1990 był bowiem punktem zwrotnym w przewyciężaniu dziedzictwa komunistycznego i kształtowaniu demokracji w krajach Europy Środkowej i Wschodniej. Rok 1990 był również początkiem nowej ery dla krajów bałtyckich, takich jak Litwa, która jako pierwsza w tym regionie ogłosiła swoją niepodległość po 50. latach podległości wobec władzy sowieckiej. Partnerzy: Instytut Pawła Włodkowica (Polska), Stiftung Adam von Trott, Imshausen e.V. (Niemcy), Post Bellum (Czechy), Anyksciu svetimo pagalbos tarnyba (Litwa).

<https://www.krzyzowa.org.pl/pl/projekty/projekty-histeryczne-i-obywatelskie/year-one-the-democratic>

- Wspólnie ponad granicami systemów totalitarnych - (*Společně mezi hranicemi totalitních systemů*), kwiecień 2021 – październik 2021, polsko-czeski projekt edukacyjno-dokumentacyjny, realizowany w ramach dotacji czeskiego MSZ i Forum Polska-Czechy. Celem projektu jest przedstawienie reakcji, z jaką zbrojne stłumienie Praskiej Wiosny przez wojska Układu Warszawskiego z sierpnia 1968 roku spotkała się w Czechosłowacji i Polsce. W ramach projektu nagrane zostały relacje czeskich świadków tych wydarzeń oraz polskich uczestników i organizatorów protestów i akcji solidarnościowych, które posłużyły do przygotowania filmu dokumentalnego, prezentowanego w Czechach i Polsce (we Wrocławiu oraz Bolesławcu). Ponadto film dostępny jest na YouTube. Partner: Post Bellum Czechy.
<https://www.krzyzowa.org.pl/pl/dzialalnosc/akademia-europejska/aktualnosc/3325-film-dokumentalny-najezdzczy-mimo-woli-udzial-polski-w-inwazji-na-czechoslowacje-w-1968-roku-dostepny-na-youtube>
- Festival of unSettled Ideas – kwiecień 2021 – październik 2022. Projekt edukacyjny, którego celem jest podjęcie dyskusji nad doświadczeniem XX-wiecznych totalitaryzmów w Europie Środkowej i Wschodniej. W ramach projektu zorganizowane zostały trzy pokazy filmowe, połączone z dyskusją z udziałem zaproszonych ekspertów. W 2022 zorganizowany zostanie 5-dniowy warsztat dla młodzieży szkolnej z Polski, Niemiec i Rumunii w Krzyżowej. Partnerami Fundacji w projekcie są Instytut Pawła Włodkowica (Polska), Stiftung Adam von Trott e.V. (Niemcy), Freedom House Romania oraz Academia Civica (Rumunia). Liderem projektu jest Freedom House Romania.
<https://www.krzyzowa.org.pl/pl/dzialalnosc/akademia-europejska/aktualnosc/3099-dyskusja-online-od-solidarnosci-do-niepodleglosci-historia-i-pamiec-o-latach-1980-81-i-1989-90-5-pazdziernika-2021-godzina-10-00>
<https://www.krzyzowa.org.pl/pl/dzialalnosc/akademia-europejska/aktualnosc/3161-pokaz-filmowy-i-dyskusja-projekt-edukacyjny-festival-of-unsettled-ideas-wroclaw-12-10-2021>
- Bliżej współczesnej historii regionu – wrzesień 2021 – listopad 2021, projekt edukacyjny, adresowany do młodzieży licealnej z powiatu świdnickiego oraz Wrocławia. Celem projektu jest promocja historii regionalnej Ziemi Zachodnich oraz wzrost tożsamości lokalnej i regionalnej. W trakcie projektu 9 klas szkolnych wzięło udział w jednodniowych warsztatach historycznych (prowadzonych w oparciu o oryginalne scenariusze) a następnie odwiedziło Centrum Historii Zajezdnia, gdzie mogli zobaczyć wystawę stałą „Wrocław 1945-2016”, opowiadającą o powojennych losach miasta i jego mieszkańców. Partner: Ośrodek „Pamięć i Przyszłość” (Polska).
<https://www.krzyzowa.org.pl/pl/dzialalnosc/akademia-europejska/aktualnosc/3144-projekt-edukacyjny-blizej-wspolczesnej-historii-regionu>
- Uprooted – (Hi)Stories of Stolen Children during World War II – październik 2021 – grudzień 2022, projekt edukacyjno-dokumentacyjny, adresowany do uczniów szkół średnich i nauczycieli. Celem projektu jest przybliżenie historii dzieci z Europy Środkowej i Wschodniej, które zostały uprowadzone z rodzin przez reżim nazistowski i poddane germanizacji w ramach akcji prowadzonej przez

nazistowski Lebensborn. Jak również pokazanie współczesnych przykładów łamania praw dzieci i człowieka (z zachowaniem należytych proporcji i pamięci o doświadczeniu II wojny światowej). W ramach projektu przeprowadzone zostaną warsztaty edukacyjne, powstaną publikacje popularnonaukowe i scenariusze lekcji, wystawa oraz strona www, jak również zebrane zostaną relacje świadków i osób zajmujących się pracą z dziećmi rozłączonymi od rodziców. Projekt o budżecie w wysokości ok. 250 000 euro realizowany jest w ramach pilotażowego programu realizowanego przez EVZ i niemieckie Ministerstwo Finansów. Projekt został opracowany merytorycznie w ścisłej współpracy pomiędzy Fundacją a Kreisau Initiative, która jest liderem projektu. Partnerami Fundacji jest Kreisau Initiative e.V. (Niemcy), Post Bellum (Czechy) i Tolerspace (Ukraina).

Projekty warsztatowe

- Międzynarodowe, ekumeniczne warsztaty bibliodramatyczne „Tworzenie na końcu czasu? Między rezygnacją a odpowiedzialnością” - 4-8.07.2021 r. Partnerzy: Gesellschaft für Bibliodrama (Niemcy), Polskie Towarzystwo Bibliodramy (Polska).
<https://www.krzyzowa.org.pl/pl/dzialalnosc/akademia-europejska/aktualnosc/2938-relacja-miedzynarodowe-ekumeniczne-warsztaty-bibliodramatyczne-4-8-07-2021-krzyzowa-online>
- Pobyt studyjny młodzieży – 17-22.10.2021 r. Partner: Saksońskie Ministerstwo Spraw Wewnętrznych (Niemcy).
- Seminarium "Confronting Memories" - 19-23.09.2021 r. Seminarium dla nauczycieli historii z Rosji, Białorusi, Ukrainy, Niemiec i Polski, organizowane przez Kolegium Europy Wschodniej im. Jana Nowaka- Jeziorańskiego.

Projekty eventowe

- Uroczystości z okazji pierwszej rocznicy śmierci dr Ewy Unger – 13.03.2021 r.
<https://www.krzyzowa.org.pl/pl/dzialalnosc/ewa-unger/2591-uroczystosc-z-okazji-pierwszej-rocznicy-smierci-dr-ewy-unger-13-marca-2021>
- Konferencja „Europa – znaczenie edukacji w XXI wieku” - 28.09.2021 r., spotkanie z Jackiem Wasikiem - dyrektorem Przedstawicielstwa Regionalnego Komisji Europejskiej we Wrocławiu –
<https://www.krzyzowa.org.pl/pl/o-fundacji/aktualnosc/1/3100-dialogi-obywatelskie-z-przedstawicielami-szkol-z-powiatu-swidnickiego-i-dzierzoniowskiego-28-09-2021>
- Posiedzenie Grupy Kopernika w Krzyżowej - 2-4.12.2021 r., projekt we współpracy z Deutsches Polen-Institut.
<https://www.krzyzowa.org.pl/pl/o-fundacji/aktualnosc/1/3322-spotkanie-grupy-kopernika-w-krzyzowej-2-4-grudnia-2021>

Wystawa

- „Sąsiedzi w Europie” - wystawa przygotowana z okazji 30-lecia traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy pomiędzy Polską a Niemcami. Ekspozycję można było oglądać na ul. Oławskiej we Wrocławiu (17 czerwca - 5 lipca), na placu przed Centrum Historii Zajezdnia przy ul. Grabiszyńskiej we Wrocławiu (5 lipca - 23 sierpnia) oraz w Krzyżowej (24 sierpnia - 31 września), gdzie stanowiła element projektu „8 x pojednanie”.
<https://www.krzyzowa.org.pl/pl/projekty/30-lecie-traktatu-o-dobrym-sasiedztwie/3021-8-x-pojednanie-wystawa-sasiedzi-w-europie-krzyzowa-24-08-8-10-2021>

Publikacje

- T. Skonieczny: „Materiały edukacyjne 1990 / Year One” – redakcja oraz autorstwo dwóch scenariuszy lekcyjnych: „Początek wolnej Polski. Od Okrągłego Stołu do powołania rządu

Mazowieckiego oraz „Między PRL a III RP. Początek przemian demokratycznych w Polsce (1989–1991)“.

- T. Skonieczny: „Lehrmaterialien 1990 / Year One” – redakcja materiałów edukacyjnych przygotowanych dla niemieckich odbiorców.
- T. Skonieczny: „Edukacni materiały 1990 / Year One” – redakcja materiałów edukacyjnych przygotowanych dla czeskich odbiorców.
- T. Skonieczny: „Rozmowy o dialogu z notatkami” – redakcja zbioru notatek graficznych.
- T. Skonieczny: „Świat (bez) granic” – redakcja zbioru esejów.
- T. Skonieczny: „Mein Kampf”. Ta straszna książka, której nikt nie przeczyta(ł)?” – esej opublikowany na portalu Więź: <https://wiesz.pl/2021/01/25/adolf-hitler-mein-kampf-polskie-wydanie/>
- R. Żurek: „Prof. Włodzimierz Borodziej: Niemcy żyją mitem, że Polacy są niezwykle świadomi historycznie. A to jest nieprawda”, Wiesz.pl, 14.07.2021, <https://bit.ly/33EVjpR>

Wystąpienia

- R. Żurek: „Ekspert: kard. Wyszyński konsekwentnie wzywał do pojednania polsko-niemieckiego”, Dzieje.pl 1.09.2021, <https://bit.ly/3nyULZD>
- R. Żurek: Nationalstaaten und die EU in der gegenwärtigen Krise. Wie steht es um das gemeinsame Projekt Europa? Dyskusja panelowa w ramach XXIX. Brünner Symposiums „Dialog in der Mitte Europas”. Online, 27.03.2021 r.
- R. Żurek: Das aktuelle deutsch-polnische Verhältnis. Wykład w trakcie seminarium Kreisau Initiative Würzburg. Online, 13.05.2021 r.
- R. Żurek: Orędzie do biskupów niemieckich na nowo odczytane? Dyskusja panelowa zorganizowana przez Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu. Online, 25.05.2021 r.
- R. Żurek: Długa droga do Europy - Co nas łączy, co nas dzieli. Dyskusja panelowa z okazji rocznicy 30 lat traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy, zorganizowana przez Friedrich-Ebert-Stiftung oraz DPG Vorpommern. Online, 14.06.2021 r.
- R. Żurek: Erträge und Ausblick. Dyskusja panelowa na zakończenie konferencji „Programm Sprachliche Kommunikation in deutsch-polnischen Städtepartnerschaften” (moderacja). KoKoPol, St. Mariental, 18.06.2021 r.
- R. Żurek: Ziemie Zachodnie od nowa. Dyskusja panelowa w ramach Remembrance and Future Forum Ośrodka Pamięć i Przyszłość. Wrocław, 30.07.2021 r.
- R. Żurek: Was können wir vom Maximilian Kolbe lernen im Kontext der deutsch-polnischen Beziehungen und der Versöhnungsarbeit? Komentarz do wykładu abp. Ludwiga Schicka w ramach dorocznej konferencji członków Fundacji im. M. Kolbego. Oświęcim, 13.08.2021 r.
- R. Żurek: Lectures by participants on World War II and Auschwitz as it is remembered in their countries. Wykład w ramach konferencji Dealing with a history as a challenge Fundacji im. M. Kolbego. Oświęcim, 14.08.2021 r.
- R. Żurek: „Znaczenie traktatu polsko-niemieckiego w kształtowaniu systemu ochrony praw mniejszości narodowych i etnicznych w Polsce”. Dyskusja panelowa w ramach Międzynarodowej Konferencji Naukowej „Trzydziestolecie polsko-niemieckiego traktatu o dobrym sąsiedztwie. Problemy mniejszości narodowych i etnicznych w XX i XXI wieku” organizowanej przez Centrum Badań Mniejszości Niemieckiej i Dom Współpracy Polsko-Niemieckiej (moderacja). Krzyżowa, 11.10.2021 r.
- R. Żurek: Deutsch-polnische Beziehungen in historischer Perspektive. Vortrag und Diskussion im Rahmen des Kompaktseminars für Stipendiat*innen der Begabtenförderung der Konrad-Adenauer-Stiftung „Miteinander in Europa. Deutschland, Polen und die EU”. Online, 19.10.2021 r.

- R. Żurek: Engagement von Christen für Europa. Statement i dyskusja w ramach 11. deutsch-polnisch-tschechischer Christendialog, zorganizowanego przez Arbeitsgemeinschaft der katholischen Verbände Mittel- und Osteuropa. Görlitz, 23.11.2021 r.
- R. Żurek: „Dorobek opozycji dziedzictwem europejskim?” Dyskusja panelowa w ramach konferencji naukowej Colloquium Opole: „Wspólny mił czy źródło sporu politycznego? Dziedzictwo opozycji antykomunistycznej z trójstronnej polsko-czesko-niemieckiej perspektywy” zorganizowanej przez Instytut Śląski. Opole 24.11.2021 r.
- R. Żurek: „Międzynarodowe Domy Spotkań – ich misja i wyzwania”. Dyskusja panelowa w ramach konferencji „Wyzwania sektora pozarządowego w zmieniającej się rzeczywistości” zorganizowanej przez Narodowy Instytut Wolności. Warszawa 25.11.2021 r.

Miejsce Pamięci (MP)

Zakres działalności i zadania

Celem Miejsca Pamięci Fundacji „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego jest zachowanie wielowarstwowej pamięci o historii Krzyżowej, czyli o powstaniu Fundacji oraz o dziedzictwie ruchów oporu przeciwko totalitaryzmem i polsko-niemieckiego pojednania, a także wspólna refleksja wraz z odwiedzającymi Fundację nad tym, jakie znaczenie i jakie przesłanie mają dla nas dzisiaj te historyczne wydarzenia.

Infrastrukturę Miejsca Pamięci tworzą: Dom na Wzgórzu, a w nim Sala Pamięci, wystawy stałe „Odwaga i pojednanie” i oraz Wzgórze Cmentarne. Do miejsc, które mają szczególne znaczenie dla Miejsca Pamięci, należą także: dawny obóz jeńców wojennych w Grodziszczu oraz kamień pamiątkowy przed bramą.

Na poziomie organizacyjnym Miejsce Pamięci odpowiada przede wszystkim za opiekę nad grupami dorosłych, które przyjeżdżają do Krzyżowej w ramach podróży studyjnych. Także biblioteka i koordynacja oprowadzeń leżą w zakresie obowiązków Miejsca Pamięci.

Na koniec roku w Miejscu Pamięci zatrudnione były 2 osoby (2 etaty).

Miejsce Pamięci w liczbach

Rezultat działalności zespołu działu MP w 2021 roku to:

- 10 projektów,
- 12 dni seminaryjnych,
- 35 oprowadzeń historycznych po Krzyżowej,
- 9 wystąpień publicznych.

Projekty były realizowane z udziałem 9 partnerów z Polski i Niemiec. W 2021 r. w projektach stacjonarnych MP wzięło udział 98 osób, w projektach online - 128. MP zrealizowało 77 osobonocy. Pośrednio działania MP dotarły do znacznie większej grupy odbiorców.

Ponadto dział wykonał liczne tłumaczenia i korekty tekstów na potrzeby innych działów, szczególnie PR i AE.

Projekty

- 18. Seminarium Miejsc Pamięci Europy Wschodniej i Zachodniej w Krzyżowej: „Wirtualne pamiętanie. Praca miejsc pamięci a media cyfrowe” 25-26.03.2021 (online), partnerzy: Stiftung Erinnerung, Verantwortung Zukunft (Niemcy), Ośrodek Pamięć i Przyszłość (Polska), Bundesstiftung

- zur Aufarbeitung der SED Diktatur (Niemcy), Evangelische Akademie Berlin (Niemcy). 120 uczestników i uczestniczek z 15 krajów. <https://www.krzyzowa.org.pl/pl/dzialalnosc/miejsce-pamieci/aktualnosci/2828-xviii-seminarium-miejsc-pamieci-europy-wschodniej-i-zachodniej-w-krzyzowej-po-raz-pierwszy-jako-wydarzenie-online-znowu-okazalo-sie-sukcesem>
- 8 x pojednanie – cykl wydarzeń z okazji 30-lecia podpisania polsko-niemieckiego traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. Międzydziałowy projekt Fundacji „Krzyżowa”, koordynowany i współtworzony przez zespół Miejsca Pamięci, na różne sposoby uwidocznit Fundację w przestrzeni publicznej i zaangażował różne osoby, od byłych wolontariuszek i wolontariuszy Fundacji, poprzez ekspertów i ekspertki z zewnątrz, zespół Fundacji, aż po członkinie i członków jej gremiów. Partnerzy: Fundacja im. Freyi von Moltke Na Rzecz Krzyżowej (Niemcy), Fundacja Konrada Adenauera (Niemcy). <https://www.krzyzowa.org.pl/pl/projekty/30-lecie-traktatu-o-dobrym-sasiedztwie>
  - Terug naar Westerbork (Z powrotem do Westerbork), pobyt studyjny w ramach rajdu rowerowego z Oświęcimia do Westerbork (NL), 22-24.08.2021 r., 60 uczestników/uczestniczek. <https://www.krzyzowa.org.pl/pl/dzialalnosc/miejsce-pamieci/aktualnosci/3007-uczestnicy-rowerowego-rajdu-z-powrotem-do-westerbork-w-krzyzowej-23-08-2021>
  - Sztuka protestu. Artystyczne formy wyrażania protestu między sprzeciwem, obywatelskim nieposłuszeństwem a anarchią. 4 spotkania online, 1.09.2021 – 30.04.2022, partner: Zentrum für Kunst und Urbanistik Education e.V. (Niemcy), 20 uczestników i uczestniczek z Polski, Ukrainy, Rosji oraz Niemiec. <https://www.krzyzowa.org.pl/pl/projekty/projekty-artystyczne/sztuka-protestu/3109-sztuka-protestu-o-projekcie>
  - Pobyt studyjny „Förderkreis Gedenkstätte Sachsenhausen”, 22-24.10.2021, 22 uczestników i uczestniczek.
  - Spotkanie eksperckie: Stała Wystawa „II wojna światowa”, projekt w ramach programu wsparcia dla MDSM w Krzyżowej ze środków Narodowego Instytutu Wolności, 10-12.12.2021, 16 uczestników i uczestniczek. <https://www.krzyzowa.org.pl/pl/dzialalnosc/miejsce-pamieci/aktualnosci/3342-wystawa-stala-o-ii-wojnie-swiatowej-spotkanie-robocze-krzyzowa-10-12-grudnia-2021-foto>
  - Spotkanie eksperckie online: Analiza potrzeb i materiały edukacyjne o II wojnie światowej dla polsko-niemieckich grup młodzieżowych, projekt w ramach programu wsparcia dla MDSM w Krzyżowej ze środków Narodowego Instytutu Wolności, online, 8 uczestników i uczestniczek.
  - Wspólna baza zdjęć „Krzyżowa”, stworzenie półprofesjonalnej bazy zdjęć trzech organizacji: Fundacji „Krzyżowa”, Kreisau Initiative e.V. oraz Fundacji im. Freyi von Moltke Na Rzecz Krzyżowej, styczeń – grudzień 2021.
  - Filmowy Przewodnik po Krzyżowej. Wsparcie projektu Działu PR, styczeń – grudzień 2021. <https://history.krzyzowa.pl/index.php/pl/informacje-o-projekcie>

Publikacja:

- U. Pękala (red.), Religie monoteistyczne i ich potencjał integracyjny dla współczesnego społeczeństwa. Perspektywy – wyzwania – propozycje rozwiązań, Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego, Wrocław 2022.

Wykłady:

- U. Pękala: O sytuacji demokracji i społeczeństwa obywatelskiego, w tym Kościoła katolickiego, w obecnej Polsce, 13.05.2021, Seminarium Kreisau Initiative Würzburg
- D. Kretschmann: Ruch Oporu w pracy pamięciowej, Praca nad pamięcią w zróżnicowanym społeczeństwie, 21. Mai 2021, Martin Niemöller Haus
- U. Pękala: Pojednanie w praktyce: Partnerstwo Kościoła i społeczeństwa obywatelskiego, 27.05.2021, Evangelische Akademie Sachsen

- U. Pękala: Wkład Kościoła katolickiego w rozwój stosunków polsko-niemieckich po 1991 roku, Konferencja: Od pojednania do powszechności? 30 lat polsko-niemieckiego sąsiedztwa, 19.06.2021 Organizatorzy: Instytut Studiów Politycznych Polskiej Akademii Nauk, Instytut Niemiecko-Polski w Darmstadt, Uczelnia Łazarskiego w Warszawie
- D. Kretschmann: Odpowiedzialność obywatelska a Krąg z Krzyżowej, 5.07.2021, Fundacja „Krzyżowa”
- D. Kretschmann: Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego – miejsce dialogu polsko-niemieckiego, 18.10.2021, organizator: Fundacja Konrada Adenauera.
- U. Pękala: Doświadczenie sekularyzacji w innych kontekstach kulturowych jako inspiracja dla polskiej teologii? Przykład Niemiec, 18.11.2021 r., Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie
- U. Pękala: Długie cienie przeszłości: Kultury pamięci wokół inwazji na Związek Radziecki, 8.06.2021, Evangelische Akademie Sachsen
- U. Pękala: Rozmowy o Europie: most między Polską a Niemcami? Rola Śląska w stosunkach polsko-niemieckich, 26. Seminarium Śląskie: 1918-1922. Polsko-niemieckie zmagania o Górny Śląsk, 28.10.2021, Kamień Śląski <https://youtu.be/rByKR3YAGhw?t=409>).

Biuro Innowacji i Rozwoju (BIR)

Zakres działalności i zadania

Biuro Innowacji i Rozwoju zajmuje się tworzeniem i realizacją projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej i środków ministerialnych. Projekty te oscylują wokół 3 kategorii:

- Projekty z obszaru edukacji, m. in. programy rozwojowe dla szkół z regionu, zajęcia pozalekcyjne rozwijające u uczniów kompetencje cyfrowe, językowe, zajęcia z edukacji ekologicznej. Przy realizacji projektów wykorzystywane jest zaplecze trenerskie Krzyżowej oraz zasoby Centrum Edukacji Ekologicznej.
- Projekty dotyczące aktywizacji społecznej lub edukacyjnej grup defaworyzowanych –zarówno młodzieży, jaki i seniorów.
- Projekty opierające się na międzynarodowych transferach wiedzy, w wyniku których opracowywane są nowatorskie narzędzia i metody pracy dydaktycznej i aktywizacyjnej. Są to narzędzia doradztwa zawodowego, aktywizacji osób z grupy NEET (młodzież wykluczona społecznie), kształcenia zawodowego w systemie dualnym.

Materiały dydaktyczne BIR polecane są przez Ministerstwo Edukacji Narodowej oraz Ośrodek Rozwoju Edukacji. Pracownicy tych instytucji szkolą przy użyciu wypracowanych przez BIR narzędzi edukatorów w całej Polsce, a BIR z kolei dzieli się wiedzą z nauczycielami, którzy są uczestnikami jego projektów.

Wszystkie przedsięwzięcia inicjowane i realizowane przez Dział wpisują się w cele statutowe Fundacji i odpowiadają na potrzeby społeczne oraz edukacyjne mieszkańców regionu, ze szczególnym uwzględnieniem powiatu świdnickiego, dzierżoniowskiego i wałbrzyskiego.

Na koniec roku 2021 w Biurze Innowacji i Rozwoju zatrudnionych było 7 osób (6 3/4 etatu).

Biuro Innowacji i Rozwoju w liczbach

Dane za rok 2021 to:

- 16 projektów współfinansowanych przez UE, w tym:
  - 6 międzynarodowych projektów transferu wiedzy współfinansowanych przez UE,
  - 10 krajowych, wieloletnich projektów edukacyjnych współfinansowanych przez UE,
- 1 projekt międzydziałowy finansowany przez Deutsche Bundesstiftung Umwelt,
- 2 wystąpienia publiczne,

- 3 publikacje.

Projekty były realizowane z udziałem 28 partnerów projektowych z 6 krajów (nie licząc szkół). W projektach uczestniczyło ponad 8 tysięcy uczniów i nauczycieli z 23 dolnośląskich szkół, a wartość realizowanych projektów to ponad 22 miliony zł.

Projekty

Projekty skierowane do uczniów i nauczycieli dolnośląskich szkół

- Świdnicka Mozaika Edukacyjna - projekt adresowany do uczniów i nauczycieli wszystkich 7 publicznych szkół podstawowych w Świdnicy, mający na celu wzrost kompetencji kluczowych niezbędnych na rynku pracy, wprowadzenie innowacyjnych metod i narzędzi nauczania, organizację form aktywności rozwijających uzdolnienia z wykorzystaniem nowoczesnych technologii, narzędzi TIK oraz pracowni matematyczno – przyrodniczych. Okres realizacji: 01.09.2019–31.12.2021, liczba uczestników: 1420, wartość projektu: 1.761.242,88 zł.
- Powiatowa droga do edukacyjnego sukcesu - projekt skierowany do uczniów i nauczycieli 5 świdnickich liceów, mający na celu wzrost umiejętności uczniów w obszarze nauk przyrodniczych i języków obcych, wyrównanie szans edukacyjnych uczniów, przeszkolenie nauczycieli z zakresu IT, komunikacji. Okres realizacji: 01.08.2019-30.06.2021, liczba uczestników: 1916 uczniów i uczennic oraz 83 nauczycieli i nauczycielek, wartość projektu 2 205 207,61 zł.
- Fachowcy na lokalnym rynku pracy - projekt skierowany jest do uczniów i uczennic technikum i szkoły branżowej w Zespole Szkół Technicznych w Kłodzku oraz nauczycieli kształcenia zawodowego. Celem projektu jest zwiększenie szans na zatrudnienie uczniów kształcenia i szkolenia zawodowego, w szczególności poprzez poprawę efektywności kształcenia zawodowego oraz kursy i szkolenia dla nauczycieli. Okres realizacji: 02.09.2020-31.08.2022, liczba uczestników: 110, wartość projektu 2 014 354,94 zł.
- Dobry start w rzemiośle - projekt skierowany jest do uczniów i nauczycieli kształcenia zawodowego z czterech szkół z kształceniem specjalnym, dla których organem prowadzącym jest Województwo Dolnośląskie. Celem projektu jest wsparcie młodzieży w procesie nauczania. Okres realizacji: (faza wstępna X-XII 2020) realizacja: 01.07.2021-30.06.2023, liczba uczestników: 196, wartość projektu: 1 765 598,40 zł.
- Plus dla kształcenia zawodowego - projekt jest skierowany do uczniów i nauczycieli kształcenia zawodowego z jednej szkoły z powiatu świdnickiego i jednej szkoły z powiatu kłodzkiego. Celem projektu jest poprawa efektywności kształcenia zawodowego, wsparcie uczniów w procesie edukacji, wzmocnienie kompetencji nauczycieli przez organizację szkoleń i studiów podyplomowych. Okres realizacji: faza wstępna od X 2020, realizacja ze szkołami: 01.06.2021-31.05.2023, liczba uczestników: 166, wartość projektu: 2 355 068,10 zł.
- Dobra szkoła – lepszy uczeń - projekt skierowany jest do nauczycieli, pracowników pedagogicznych oraz uczniów 7 publicznych szkół podstawowych w Oleśnicy, których organem prowadzącym jest Gmina Miasto Oleśnica. Celem projektu jest podniesienie u uczniów kompetencji kluczowych oraz właściwych postaw i umiejętności niezbędnych na rynku pracy oraz rozwijanie indywidualnego podejścia do ucznia, szczególnie ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Okres realizacji: 02.09.2019 - 31.12.2021, liczba uczestników: 1200 uczniów i uczennic, wartość projektu: 3 077 508,70 zł.
- Razem dla kształcenia zawodowego w powiecie kłodzkim - projekt jest skierowany do uczniów i nauczycieli kształcenia trzech szkół z powiatu kłodzkiego. Fundacja jest partnerem projektu. Celem projektu jest wzmocnienie kompetencji uczniów i ich szans na dolnośląskim rynku pracy, wyposażenie ich w kompetencje i umiejętności, które będą przydatne w życiu zawodowym. Okres

realizacji od: faza wstępna X-XII 2020, realizacja ze szkołami: 04.01.2021-31.12.2022, liczba uczestników: 350, wartość projektu: 2 001 046,10 zł.

- Rozwój kompetencji i kwalifikacji zawodowych uczniów wałbrzyskich szkół - projekt skierowany jest do 4 wałbrzyskich szkół średnich. Celem projektu jest podniesienie u uczniów i nauczycieli ich kompetencji: u 54 nauczycieli przeprowadzenie szkoleń, a u uczniów poprzez organizację szeregu zajęć dodatkowych, wyjazdów, stażów i praktyk, w tym w MCK Krzyżowa, podniesienie ich kompetencji na rynku pracy. Okres realizacji: 02.09.2020-31.08.2022, w tym faza wstępna 09-12.2020 r., liczba uczestników: 350, wartość projektu: 3 710 740,64 zł.
- Lekcja: Enter na Dolnym Śląsku - projekt adresowany do nauczycieli z dolnośląskich szkół podstawowych i średnich, mający na celu realizację szkoleń rozwijających umiejętność wykorzystywania ogólnodostępnych zasobów cyfrowych - takich jak strony www, aplikacje, itp. - w codziennej pracy edukacyjnej z uczniami. Okres realizacji: grudzień 2019 - maj 2021, liczba uczestników: 567, wartość projektu: 285 620,00 zł.
- Szkoły sukcesu zawodowego - projekt jest skierowany do uczniów i nauczycieli kształcenia zawodowego z dwóch szkół z powiatu kłodzkiego. Fundacja jest partnerem projektu. Celem projektu jest wzmocnienie kompetencji i umiejętności wśród uczniów i uczennic, aby stali się konkurencyjni na rynku pracy, po zakończeniu edukacji. Okres realizacji: 02.03.2020-28.02.2022, liczba uczestników: 315, wartość projektu: 2 564 531,46 zł.

Projekty międzynarodowe, w których adaptujemy na polski grunt zagraniczne rozwiązania w edukacji:

- AMI - Akademia Mobilności Instruktorów Praktycznej Nauki Zawodu - projekt realizowany jest w partnerstwie z Dolnośląską Izbą Rzemieśniczą we Wrocławiu i niemieckim Partnerem PIB Privat-Institut fuer Europaeische Bildung und Consulting UG. Adresowany jest do instruktorów i kandydatów na instruktorów praktycznej nauki zawodu z Dolnego Śląska. Celem projektu jest wzmocnienie zawodowych i kluczowych kompetencji instruktorów praktycznej nauki zawodu i kandydatów na instruktorów poprzez realizację programu mobilności w zakładach pracy kształcących dualnie na terenie Niemiec. Okres realizacji: 01.08.2019-30.11.2021, liczba uczestników: 36, wartość projektu: 308 928,48 zł.
- Mentoring Cyfrowy - nowy wymiar nauczania - w partnerstwie z H2 Learning Ltd. z Irlandii. Celem projektu był wzmoczenie rozwoju kompetencji cyfrowych uczniów i nauczycieli przy pomocy wdrożenia TELMS (Technology Enhanced Learning & Mentoring)- nowego rozwiązania edukacyjnego - metody Mentoringu Cyfrowego adaptowanego z irlandzkiego na polski grunt. Projekt wyposażył nauczycieli w umiejętność sprawnego wykorzystania narzędzi informacyjno - komunikacyjnych, w tym sprzętu TIK oraz aplikacji on-line w procesie edukacji podczas nauczania swoich przedmiotów za pomocą metody Cyfrowego Mentoringu. W dwóch szkołach został przeprowadzony pilotaż, opublikowany został podręcznik dot. mentoringu cyfrowego. Okres realizacji: 02.11.2019 - 15.05.2021, liczba uczestników: 6 mentorów szkolnych, 62 uczniów i uczennic, wartość projektu: 97 140,00 zł.
- Cyfryzacja na rzecz kształcenia zawodowego - realizowany w partnerstwie z CELF z Danii. Celem projektu był rozwój cyfryzacji nauczania przedmiotów zawodowych poprzez opracowanie Programu Rozwoju Cyfryzacji z wykorzystaniem dobrych praktyk partnera ponadnarodowego, w szczególności zaadaptowanie nowoczesnych metod i narzędzi digitalizacji kształcenia zawodowego stosowanych w CELF w Danii. W ramach projektu odbył się szereg szkoleń online, wizyta studyjna w Danii. Powstał także podręcznik dotyczący metody cyfryzacji nauczania wybranych przedmiotów. Okres realizacji: 01.02.2020 - 30.11.2021, liczba uczestników: 4 mentorów szkolnych, 160 uczniów i uczennic, 30 nauczycieli i nauczycielek biorących udział w konferencji, wartość projektu: 97 829,88 zł.
- ARTaTOOL - Rozwój kreatywności, kompetencji cyfrowych, matematycznych i naukowych poprzez ćwiczenia sztuk wizualnych - w partnerstwie z Da Vinci Box z Irlandii. Celem projektu jest

opracowanie i wdrożenie w 7 szkołach podstawowych w Świdnicy metody ArtaTool polegającej na wykorzystaniu sztuk wizualnych do rozwoju kompetencji kluczowych u uczniów. Cel realizujemy poprzez adaptację na grunt polski metody stosowanej przez partnera ponadnarodowego – irlandzkiej firmy Da Vinci Box z Dublina. Okres realizacji: 01.06.2020- 30.11.2021, liczba uczestników: 7 mentorów, 70 uczniów i uczennic, 80 nauczycieli i nauczycielek biorących udział w konferencji. Wartość projektu: 100 000 zł.

- MMR - model myślenia refleksyjnego wzorowany na myśleniu naukowym, krytycznym i kreatywnym - realizowany w partnerstwie z publiczną placówką doradczo-edukacyjną i publiczną placówką doskonalenia nauczycieli w Onykszty na Litwie. Celem projektu jest rozwój kompetencji myślenia refleksyjnego, naukowego, krytycznego i kreatywnego u nauczycieli i uczniów 7 świdnickich szkół podstawowych za pomocą adaptowanej na grunt polski sztuki myślenia krytycznego TOC partnera z Litwy. Okres realizacji: 01.10.2020–15.09.2021, liczba uczestników: 7 mentorów, 140 uczniów i uczennic, 81 nauczycieli i nauczycielek biorących udział w konferencji. Wartość projektu: 99 992,79 zł.
- Skills and Talent - realizowany w partnerstwie z instytucjami kształcenia z Danii i Litwy. Celem projektu jest wymiana doświadczeń i stworzenie partnerstwa strategicznego na rzecz rozwoju umiejętności i talentów uczniów kształcenia zawodowego między Fundacją a partnerami. Okres realizacji: 01.09.2020- 28.02.2022. Wartość projektu dla Fundacji Krzyżowa - 9 675,00 EUR.

Międzydziałowy projekt ogrodowy

- „Żywność – z tradycją w nowoczesność” – w ramach projektu powstaje w Krzyżowej edukacyjny ogród ekologiczny z elementami permakultury. Celami projektu są: stworzenie w ramach polsko-niemieckiej współpracy projektowej innowacyjnej oferty edukacji ekologicznej i żywieniowej, rozwijanie wśród odbiorców programów edukacyjnych świadomości ekologicznej i żywieniowej, propagowanie tradycyjnych metod uprawy i przetwarzania żywności, wspieranie międzypokoleniowego i ponadnarodowego transferu wiedzy w obszarze tradycyjnych metod uprawy i przetwarzania żywności. W ramach prowadzonych działań powstają następujące elementy ogrodu: ogród warzywny (uruchomienie wiosną 2022), ogród zielny (uruchomienie do końca roku 2022), sad (uruchomienie jesienią 2022), ogród leśny (początek realizacji najwcześniej 2023), elementy małej architektury: ścieżka mineralna, zadaszona pergola edukacyjna, szklarnia, narzędziownia drewniana, ogrodzenie faszynowe ogrodu warzywnego; w 2022 zainstalowane zostaną ławki, do wiosny 2023 powstanie altanka z wierzby plecionej. W 2021 roku doposażyliśmy kuchnię w sprzęty AGD, które służyć będą realizacji warsztatów dot. przetwarzania żywności. Wypracowana została także nowa oferta warsztatów o tematyce związanej z ogrodem i ekologiczną produkcją żywności. Wartością dodaną projektu jest zagospodarowanie przestrzeni, która do niedawna była jeszcze dziką łąką, co oznacza udostępnienie gościom Fundacji otoczonej zielenią przestrzeni, dającej nowe możliwości zarówno do pracy edukacyjnej jak i spędzania czasu wolnego. Projekt współfinansowany przez Deutsche Bundesstiftung Umwelt. Wartość dofinansowania: 91 480 EUR. Okres realizacji: kwiecień 2020 – marzec 2022. Kontynuacja w 2021 r. w zakresie tworzenia infrastruktury ogrodowej - dzięki środkom z Programu Wspierania Rozwoju Międzynarodowych Domów Spotkań NIW (80 000 zł) oraz kontynuacja w 2021 r. w zakresie działań edukacyjnych – dzięki środkom Funduszu Inicjatyw Obywatelskich NIW (280 000 zł).

Niepubliczne Przedszkole w Krzyżowej „Zielona Kraina”

W roku 2021 kontynuowaliśmy prowadzenie Niepublicznego Przedszkola w Krzyżowej „Zielona Kraina”. Stan zatrudnienia w 2021 roku to 4 pełne etaty. Liczba dzieci korzystających z przedszkola to 25. Przedszkole prowadzone jest dla dzieci w wieku od 2,5 do 5 lat. Podczas pobytu w przedszkolu dzieci mają możliwość nauki języków obcych, uczestniczą w zajęciach plastycznych, rytmicznych i katechezie. Raz

w roku przeprowadzane są przesiewowe badania logopedyczne przez uprawnionego logopedę z poradni. W placówce realizowane były 2 projekty: "Edukacja globalna" - nauczyciele w ramach tego projektu zobowiązani byli m.in. do przeprowadzenia tygodnia edukacji globalnej oraz "Mały Miś w Świecie Wielkiej Literatury" - w ramach którego, dzieciom czytane były codziennie książki lub opowiadania. W 2021 roku przedszkole należało w dalszym ciągu do sieci „Szkół Dialogu”, których program opiera się na cotygodniowych lekcjach opartych na gotowych scenariuszach, podczas których dzieci zdobywają kompetencje społeczno-emocjonalne takie jak rozpoznawanie uczuć i radzenie sobie z nimi, konstruktywne rozwiązywanie konfliktów otwartość na różnorodność oraz uczą się demokratycznego obywatelstwa.

Dział PR

Zakres działalności i zadania

Public relations (PR) to świadome, planowe i ciągłe działania, mające na celu budowanie oraz utrzymywanie wzajemnych i korzystnych stosunków między organizacją a jej otoczeniem. Celem PR jest kształtowanie wizerunku organizacji w otoczeniu, poprzez prowadzenie działań, wpływających na jej postrzeganie (czym organizacja się zajmuje, w jaki sposób działa, jaką ma misję, z kim współpracuje, czy jest skuteczna, czy jest wiarygodna).

Cele PR w Fundacji to przede wszystkim:

- budowanie wizerunku Fundacji,
- promowanie wartości, które są zawarte w Misji i Wizji Fundacji oraz działań, podczas których te wartości przekazujemy,
- dbanie o reputację Fundacji i przewyższanie sytuacji kryzysowych,
- stymulowanie pozytywnego zainteresowania Fundacją,
- informowanie poprzez materiały własne w dostępnych kanałach informacyjnych (social media, strona internetowa) o działaniach podejmowanych przez Fundację,
- dbanie o właściwą interpretację działań podejmowanych przez Fundację,
- kształtowanie opinii o Fundacji poprzez media oraz tzw. „ambasadorów marki”,
- utrzymywanie relacji z gremiami Fundacji,
- budowanie właściwych relacji między Fundacją a jej pracownikami.

Wyżej wymienione cele realizowane są w 3 obszarach:

- budowanie wizerunku Fundacji,
- budowanie relacji z mediami,
- komunikacja poprzez media elektroniczne.

Na koniec roku w dziale PR zatrudnione były 4 osoby, w tym jedna na urlopie rodzicielskim (4 etaty).

Działania działu PR w 2021 roku

Media społecznościowe

Dział PR prowadzi intensywne działania na rzecz zwiększenia zasięgu Fundacji w mediach społecznościowych. Dzięki temu Fundacja zyskuje obserwujących na swoich kanałach.

- Na każdym ze wskazanych kanałów przybywa nam obserwujących. Mimo pandemii i ograniczeń w funkcjonowaniu Fundacji, liczby te zwiększyły się proporcjonalnie do wyników z poprzedniego roku.
- W roku 2021 zintensyfikowaliśmy naszą obecność na platformie LinkedIn, aby zwiększyć rozpoznawalność naszej marki. Konto Fundacji na LinkedIn istniało od 2015 r. jednak nie było

regularnie prowadzone i miało zaledwie kilku obserwujących. Od stycznia prowadzimy regularną komunikację na tym kanale.

- Zauważalne są spadki w zasięgach i liczbie reakcji na poszczególnych kanałach w social mediach. Wyjątkiem jest Facebook, gdzie aktywność odbiorców jest większa niż w roku poprzednim.
- W 2021 roku zwiększyliśmy liczbę Stories na Facebooku i Instagramie. Nasze analizy pokazują, że to bardzo skuteczne narzędzie. Relacje na Instagramie miały ponad 40 000 zasięgu, a na FB – 20 000.
- Z naszych analiz wynika, że mocno specjalistyczna oferta Fundacji w ostatnim okresie nie sprzyjała zwiększeniu zasięgów, powoduje ona jednak większe zaangażowanie odbiorców, do których trafiała.
- W tym roku, dzięki zdobytemu dofinansowaniu, udało nam się zrealizować płatne kampanie reklamowe na Facebooku i Instagramie. Dzięki temu informacje o naszych projektach dotarły dodatkowo do ponad 600 000 odbiorców. Doświadczenie z tego roku pokazuje, że ta forma promocji jest bardzo skuteczna i zwiększa naszą rozpoznawalność w grupach, do których do tej pory nie docieraliśmy.
- Zamierzamy kontynuować intensywną obecność w Stories na FB i Instagramie.

Publikacje w mediach

W 2021 r. do mediów trafiło 18 komunikatów prasowych. W mediach polskich i zagranicznych ukazało się 260 publikacji ze wzmianką o Krzyżowej. Część z nich to artykuły przez nas inspirowane, informujące o naszych projektach, a część to publikacje zewnętrzne przywołujące Krzyżową – jej historię lub aktualną działalność.

W związku z pandemią nasza organizacja nie mogła realizować swoich standardowych działań. Dopiero w drugiej połowie roku zaczęto organizować spotkania stacjonarne. Nasza oferta online miała charakter mocno specjalistyczny i była adresowana do konkretnych grup odbiorców (nauczyciele, pedagodzy, trenerzy, studenci, naukowcy). Ograniczona liczba wydarzeń otwartych dla szerszej grupy odbiorców skutkowała mniejszym zainteresowaniem mediów. Mimo tych obiektywnych trudności, udało nam się jednak zaistnieć m.in. w następujących mediach: Więź, Gazeta Wyborcza, Polskie Radio, PAP, Deutsche Welle, Kultura Liberalna, TVP Wrocław, NGO.pl oraz w mediach lokalnych.

Przykłady publikacji:

- Dzieje.pl, „Fundacja „Krzyżowa” wyróżniona Nagrodą im. Altiero Spinelliego ”. 11.01.2021, <https://bit.ly/33vfUNw>
- Deutsche Welle, „Nagroda Altiero Spinelliego dla Krzyżowej”, 12.01.2021, <https://bit.ly/3ldiiDf>
- Wiesz.pl, „Mein Kampf”. Ta straszna książka, której nikt nie przeczyta(ł)? T. Skonieczny, 25.01.2021, <https://bit.ly/34RG7pX>
- Radio Wrocław, „Uczczą pamięć dr Ewy Unger”, 13.03.2021, <https://bit.ly/3nApjui>
- NGO.pl, „To nie wrogowie, to ludzie...” – wyjątkowa publikacja o życiu i działalności dr Ewy Unger, 10.05.2021, <https://bit.ly/3Kfk2ls>
- Wyborcza.pl, „Miłość w czasach Hitlera. Wzruszające listy kochanków z Krzyżowej”, 9.05.2021, <https://bit.ly/3ty5JT7>
- Echo online, „Schüler erweitern ihren Horizont”, 10.05.2021, <https://bit.ly/3tzPDZ7>
- Dzieje.pl, PAP, „Eksperci: dla Polski i Niemiec animozje i konflikty są groźną alternatywą”, 17.06.2021, <https://bit.ly/3ro8xiY>
- PAP, „Wrocław: Wystawa w rocznicę traktatu o dobrym sąsiedztwie Polski z Niemcami”, 15.06.2021, <https://bit.ly/3twCq3d>
- Wiesz.pl, „Prof. Włodzimierz Borodziej: Niemcy żyją mitem, że Polacy są niezwykle świadomi historycznie. A to jest nieprawda”, R. Żurek, 14.07.2021, <https://bit.ly/33EVjpr>

- Polskie Radio, Dwójka, „Dwójka nad Odrą: z rzeki miasto jest najpiękniejsze”, Aleksandra Królak-Wąsowicz, 28.08.2021, <https://bit.ly/3nAqVEm>
- Dzieje.pl, „Ekspert: kard. Wyszyński konsekwentnie wzywał do pojednania polsko-niemieckiego”, 1.09.2021, <https://bit.ly/3nyULZD>
- MDR, SachsenSpiegel, 6.09.2021, <https://bit.ly/3fuQ8LZ>
- Doba.pl, Fundacja „Krzyżowa” prezentuje swój Filmowy Przewodnik, 1.10.2021, <https://bit.ly/3A4xHHs>
- www.westfalen-blatt.de, „Mit dem Fahrrad durch Europa”, 9.09.2021, <https://bit.ly/3tynIJ7>
- Kultura Liberalna, „Niezmierne wysubtelnienie”, czyli Festiwal Krzyżowa-Music 2021, Nr 667 (42/2021), 19 października 2021, <https://bit.ly/3A8pLVm>
- TVP3 Wrocław, Magazyn Dolnośląski, 31.10.2021, <https://bit.ly/3lsZ29l>
- Wyborcza.pl Wałbrzych, „Czy mogę o tym wiedzieć, a mimo to siedzieć w ogrzewanym pokoju i pić herbatę”. Świdnica wzywa do natychmiastowych działań na granicy, 27.10.2021, <https://bit.ly/3KeLTIX>
- Serwis Samorządowy PAP, „Gmina Świdnica: 32. rocznica Mszy Pojednania”, 16.11.2021, <https://bit.ly/3GG0p3>
- Polskieradio24.pl, „Pokojowa przyszłość dla naszych narodów”. Polsko-niemieckie pojednanie w Krzyżowej, 12.11.2021, <https://bit.ly/3nyJRh>
- Wyborcza.pl Wałbrzych, „Od tajnej organizacji antyhitlerowskiej do Mszy Pojednania. Powstał „Filmowy przewodnik po Krzyżowej””, 12.11.2021, <https://bit.ly/3qCtgAB>
- Republica, „Bitwa o pamięć”, 2.12.2021, <https://bit.ly/3ldAuks>
- Wyborcza.pl, „Wzywamy rząd Republiki Federalnej Niemiec do szukania razem z Polską rozwiązań wspierających społeczeństwo obywatelskie na Białorusi”, 10.12.2021, <https://bit.ly/3KhhwLA>
- granice.pl, „Młodzi ludzie nie wyobrażają sobie świata bez wspólnej Europy. Wywiad z Annemarie Franke”, 21.12.2021, <https://bit.ly/3qCuo6Y>
- Erziehung & Wissenschaft 12/2021 Zeitschrift der Bildungsgewerkschaft GEW, „Kreisau in 14 Filmen”, <https://bit.ly/3fvysj4>

Inne działania działu PR

Spośród licznych działań działu PR warto wspomnieć o następujących:

- „8 x pojednanie” – projekt związany z jubileuszem 30-lecia podpisania Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy. W jego ramach odbyło się 8 wydarzeń organizowanych przez Fundację. Dział PR brał udział w opracowaniu koncepcji projektu, odpowiadał za niektóre z działań oraz realizował obsługę promocyjną każdego z nich.
- Newsletter. W minionym roku ukazało się 5 numerów Newslettera – w tym jeden numer specjalny, który był związany z projektem „8 x pojednaniem”. Regularnie przybywa nam subskrybentów, obecnie ich liczba wynosi: wersja PL – 1181 (rok temu 1085), wersja DE – 1186 (rok temu 1091), wersja ENG – 127 (rok temu 97).
- Wniosek 4x3 – W maju 2021 r. dział PR złożył wniosek do PNWM w ramach projektu „4x3 – prosta sprawa!”. Dzięki temu, do końca roku 2021, udało się zapewnić ciągłość finansowania tłumaczeń.
- Na szczególną uwagę w tym roku zasługuje rozbudowany i pracowity projekt koordynowany i realizowany przez dział PR: Filmowy Przewodnik po Krzyżowej. Projekt był realizowany od marca do listopada 2021 r., dzięki wsparciu finansowemu Konsulatu Generalnego Niemiec we Wrocławiu. Idea projektu zrodziła się w okresie pandemii, gdy działalność Fundacji została ograniczona, a grupy nie mogły przyjeżdżać i zwiedzać Krzyżowej. Zależało nam na stworzeniu narzędzia, które dzięki atrakcyjnej formie i sposobie prezentacji pozwoli szerokiej grupie odbiorców poznać historię wsi i Fundacji, a także misję, działalność i wartości naszej organizacji. Powstało 14 odcinków w dwóch wersjach językowych: polskiej i niemieckiej, a wersja polska posiada dodatkowo anglojęzyczne napisy. Narratorami odcinków i przewodnikami po Krzyżowej są pracownicy

Fundacji.

Zważywszy, że rok 2021 przebiegał pod znakiem bardzo poważnych problemów i wyzwań, trzeba niezwykle pozytywnie ocenić działalność oraz rozwój Fundacji. Kryzys wywołany przez pandemię nie spowodował regresu w rozwoju działalności programowej. Z uwagi na ograniczenia pandemiczne część projektów stacjonarnych musiała wprawdzie zostać przeniesiona na przyszłość, jednak zamiast nich zrealizowano szereg przedsięwzięć online. W sumie zespół Fundacji przeprowadził w partnerstwie z 92 organizacjami z 20 państw aż 103 projekty, w tym aż 46 długofalowych, wysokobudżetowych, wielomodułowych. Te liczby w roku szalejącej pandemii i restrykcji sanitarnych, odzwierciedlają skuteczność i efektywność działalności Fundacji.

Koszty realizacji celów statutowych w 2021 r. przedstawiają się następująco:

Międzynarodowy Dom Spotkań Młodzieży – 4 143 493,77 zł

Akademia Europejska – 902 743,59 zł

Miejsce Pamięci – 243 126,68 zł

Biuro Innowacji i Rozwoju – 5 568 654,52 zł

Koszty ogólnozakładowe – 1 583 485,00 zł

Koszty ogólnozakładowe to koszty pośrednie realizowanych zadań pożytku publicznego, w rachunku zysków i strat ujęte w pozycji E „Koszty realizacji zadań pożytku publicznego”, tj:

- w kosztach działalności odpłatnej – 316 697,00 zł
- w kosztach działalności nieodpłatnej – 1 266 788,00 zł

Ogółem koszty realizacji celów statutowych – 12 441 503,56 zł

Opis głównych zdarzeń prawnych w działalności fundacji o skutkach finansowych

Nie wystąpiły

Informacja o prowadzonej działalności gospodarczej według wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego

68,20,Z, Wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi lub dzierżawionymi

82,30,Z, Działalność związana z organizacją targów, wystaw i kongresów

73,12,A, Pośrednictwo w sprzedaży czasu i miejsca na cele reklamowe w radio i telewizji

73,12,B, Pośrednictwo w sprzedaży miejsca na cele reklamowe w mediach drukowanych

73,12,C, Pośrednictwo w sprzedaży miejsca na cele reklamowe w mediach elektronicznych (internet)

37,00,Z, Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków

70,22,Z, Pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania

96,09,Z, Pozostała działalność usługowa, gdzie indziej niesklasyfikowana

56,10,A, Restauracje i inne stałe placówki gastronomiczne

55,10,Z, Hotele i podobne obiekty zakwaterowania

PKD: 9499 Z

Działalność pozostałych organizacji członkowskich, gdzie indziej niesklasyfikowana.

Odpis uchwał Zarządu Fundacji podjętych w roku 2021

Uchwała Zarządu nr 1/01/ 2021 z dnia 25.01.2021 r.

Zmiana do polityki rachunkowości Fundacji „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego.

I. W załączniku nr 3:

punkt 7 otrzymuje brzmienie:

7. Rejestry zakupu stanowią pomocnicze księgi rachunkowe i ewidencję szczegółową do konta 222 (VAT naliczony) i równocześnie konta 300 - rozliczenie zakupu towarów (w przypadku pozostałych zakupów pomijane jest konto rozliczenia zakupu). Rejestry te powinny spełniać wymagania przepisów dotyczących VAT.

Rejestry zakupu sporządzane są według rodzajów zakupu ewidencjonowane w poszczególnych dziennikach-zbiorach:

Rejestr 3/1 - zakup towarów i usług Krzyżowa (całość)

Rejestr 3/2 - zakup towarów i usług – Projekt „Świdnicka mozaika edukacyjna”

Rejestr 3/3 - zakup towarów i usług Krzyżowa (proporcja)

Rejestr.3/4 – zakup towarów i usług – Projekt „Fachowcy na lokalny rynek pracy”

Rejestr 3/5 - zakup towarów i usług Projekt „Rozwój kompetencji i kwalifikacji zawodowych uczniów wąlbzyskich szkół”

Rejestr 3/6 – zakup towarów i usług – Projekt „Dobra szkoła- lepszy uczeń”

Rejestr 3/7 – zakup towarów i usług – Projekt „Akademia mobilności instruktorów praktycznej nauki zawodu”

Rejestr 3/8 – zakup towarów i usług – Projekt „Lekcja: Enter na Dolnym Śląsku ”

Rejestr 3/9 – zakup towarów i usług – Projekt „Mentoring cyfrowy-nowy wymiar nauczania”

Rejestr 3/A – zakup towarów i usług – Projekt „Razem dla kształcenia zawodowego w powiecie kłodzkim”

Rejestr 3/B – zakup towarów i usług – Projekt „Dobry start w rzemiośle”

Rejestr 3/C – zakup towarów i usług – Projekt „Szkoly sukcesu zawodowego”

Rejestr 3/D – zakup towarów i usług – Projekt „Mozaika edukacyjna”

Rejestr 3/E – zakup towarów i usług – Projekt „Równe szanse - wsparcie w zakresie wyrównywania dysproporcji edukacyjnych i rozwijania uzdolnień”

Rejestr 3/F – zakup towarów i usług – Projekt „Międzypowiatowa droga po sukces”

Rejestr 3/G – zakup towarów i usług – Projekt „Plus dla kształcenia zawodowego”

Rejestr 3/H – zakup towarów i usług – Projekt „Powiatowa droga do edukacyjnego sukcesu ”Cyfryzacja na rzecz kształcenia zawodowego”

Rejestr 3/I – zakup towarów i usług – Projekt „ARTaTOOL - Rozwój kreatywności, kompetencji cyfrowych, matematycznych i naukowych poprzez ćwiczenia sztuk wizualnych”

Rejestr 3/J – zakup towarów i usług – Projekt „MMR-model myślenia refleksyjnego wzorowany na myśleniu naukowym, krytycznym i kreatywnym”

Rejestr 3/O – zakup towarów i usług – Projekt „Cyfryzacja na rzecz kształcenia zawodowego”

Rejestr 3/Z zakup towarów i usług-zlecenia (bez odliczeń)

Rejestry prowadzone są jedynie w systemie finansowo-księgowym.

Zmiana wchodzi w życie z dniem ustalenia z zastosowaniem od 01.01.2021 r.

Uchwała Zarządu nr 1/09/2021 z dnia 14.09.2021 r.

Zarząd Fundacji „ Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego wyraża zgodę na zawarcie umowy dzierżawy gruntów z Krajowym Ośrodkiem Wsparcie Rolnictwa (dz. Nr 119, 147/2, 154/2, 166/1, 169, 168, 212, 213, 215 obręb Krzyżowa o pow. 14, 7267 ha).

Uchwała Zarządu nr 1/10/2021 z dnia 25.10.2021 r.

W sprawie przeznaczenia kwoty odpisu 1% od podatku dochodowego otrzymanej w 2021 r.

Zarząd Fundacji „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego zdecydował, iż kwota w wysokości 9 358,90 zł otrzymana w ramach odpisu 1% od podatku dochodowego zostanie przeznaczona na realizację projektu „Szkola w dobie pandemii – przeciwdziałanie negatywnym skutkom. Warsztaty.”

Uchwała Zarządu nr 1/12/2021 z dnia 13.12.2021 r.

Zarząd postanowił przekazać darowiznę w kwocie 44 000,00 zł na dofinansowanie projektu "Krzyżowa Music".

Uchwała Zarządu Nr 2/12/2021 z dnia 13.12.2021 r.

Zarząd postanowił przekazać darowiznę w kwocie 35 472,49 zł na dofinansowanie Przedszkola - budynek nr 4.

Uchwała Zarządu Nr 3/12/2021 z dnia 13.12.2021 r.

Zarząd postanowił przekazać darowiznę w kwocie 1 204,96 zł na dofinansowanie projektu „Szkola dialogu”.

Informacja o wysokości uzyskanych przychodów, z wyodrębnieniem ich źródeł (np. spadek, zapis, darowizna środki pochodzące ze źródeł publicznych, w tym z budżetu państwa i budżetu jednostek samorządu terytorialnego), oraz formy płatności (np. gotówka, przelew), odpłatnych świadczeń realizowanych przez fundację w ramach celów statutowych z uwzględnieniem kosztów tych świadczeń; jeżeli prowadzono działalność gospodarczą, wynik finansowy tej działalności oraz procentowy stosunek przychodu osiągniętego z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z pozostałych źródeł:

Struktura przychodów i kosztów Fundacji

Treść	Przychody	Koszty	Wynik finansowy
Dz. statutowa pożytku publicznego :			
Nieodpłatna:			
- dofinansowanie	8 515 804,29	10 089 898,37	- 1 574 094,08
- pozostałe przychody	0,00	0,00	0,00
Razem:	8 515 804,29	10 089 898,37	- 1 574 094,08
Odpłatna:			
- dofinansowanie	592 283,35	592 283,35	0,00
- pozostałe przychody	1 512 147,32	1 759 321,84	- 247 174,52
Razem:	2 104 430,67	2 351 605,19	- 247 174,52
Razem dz. pożytku publicznego	10 620 234,96	12 441 503,56	- 1 821 268,60
Dz. gospodarcza			
- zadania pożytku publicznego odpłatne*	0,00	0,00	0,00
- podstawowa	562 972,09	51 249,38	+ 511 722,71
- sprzedaż towarów	18 567,92	6 715,60	+11 852,32
Razem dz. gospodarcza	581 540,01	57 964,98	+ 523 575,03
Ogółem:	11 201 774,97	12 499 468,54	- 1 297 693,57

* zadania pożytku publicznego odpłatne, których zgodnie z art. 9 ust 1 pkt 1 ustawy o dz. p. publ. przychody przekroczyły koszty bezpośrednie.

Przychody uzyskane przez Fundację w roku 2021 kształtują się następująco:

Przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego	2 104 430,67
Przychody z działalności nieodpłatnej	8 515 804,29
Przychody z działalności gospodarczej	581 540,01
Przychody z działalności odpłatnej pożytku publicznego przekwalifikowana na działalność gospodarczą pożytku publicznego	0,00

Pozostałe przychody operacyjne (I)	
w tym:	
Działalność gospodarcza	6 637,62
Działalność pożytku publicznego	1 969 032,85
Razem:	1 975 670,47
Dotacje:	
w tym:	
dotacje UE	0,00

inne	110 493,52
Razem:	110 493,52
Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00
Inne przychody:	
specyfikacja innych przychodów operacyjnych:	
w tym:	
- umorzenia dofinansowanych środków trwałych	1 566 736,16
- dofinansowanie do upraw	8 870,58
- zwrot kosztów podróży służbowych	0,00
- VAT wg proporcji	0,00
- pozostałe przychody	289 570,21
Razem:	1 865 176,95
w tym działalność pożytku publicznego	1 858 539,33

Przychody finansowe (K)	
w tym:	
Dz. statutowa	50 000,00
Dz. gospodarcza	0,00
Razem:	50 000,00
Specyfikacja:	
1)Odsetki	0,00
2)Aktualizacja wartości inwestycji	50 000,00
3)Inne różnice kursowe per saldo	0,00
Zysk netto na działalności gospodarczej w roku 2021 wynosi	512 975,99
Udział przychodów z działalności gospodarczej wynosi	5%

Płatność gotówką w kasie	122 953,91
Płatność przelewem na rachunek bankowy	13 104 491,53

Informacja o źródłach przychodów:

1. Przychody z 1% podatku dochodowego od osób fizycznych: 9 358,90 zł
2. Przychody ze środków europejskich: 5 631 508,63 zł
3. Przychody ze środków budżetu państwa: 255 368,72 zł
4. Przychody ze środków budżetu jednostek samorządu terytorialnego: 366 052,48 zł w tym:
  - 4.1. Urząd Gminy Świdnica - umorzenie podatków: 171 288,00 zł
  - 4.2. Urząd Gminy Świdnica - dofinansowanie przedszkola: 194 764,48 zł
5. Przychody z darowizn od osób fizycznych: 86 265,37 zł
6. Przychody z darowizn od osób prawnych: 24 228,15 zł
7. Przychody z wpływów z majątku (w szczególności sprzedaży lub wynajmu składników majątkowych): 581 540,01 zł
8. Z innych źródeł: 6 290 502,18 zł w tym:
  - 8.1. równowartość amortyzacji, opłaty uczestników, przychody z działalności finansowej, przychody z działalności operacyjnej: 2 873 483,74 zł
  - 8.2. środki krajowe (Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej, Fundacja Konrada Adenauera, Doschem, Schattdecor Sp. z o.o, osoby prywatne): 198 000,31 zł
  - 8.3. środki zagraniczne (Konsulat Generalny RFN, Freya von Moltke Stiftung, Evangelische Kirche von Westfalen, Bildungswerk Sachsen der Deutschen Gesellschaft e.V., Ambasada Królestwa Niderlandów w Polsce, Henri Nouwen Stichting, Stiftung Erinnerung Verantwortung und Zukunft, Anne Frank Hause, Bundesstiftung zur Aufarbeitung der SED-Diktatur, Deutsche Bundesstiftung Umwelt, Internationales Bildungs- und Begegnungswerk, Freedom Hause, Studio Gaus GmbH, Renovabis, Post Bellum SK, o.z, Kreisau Initiative e.V.): 1 226 435,74 zł
  - 8.4. Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży: 756 375,80 zł
  - 8.5. Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend: 1 218 827,59 zł

W roku 2021 Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego z tytułu 1% podatku otrzymała kwotę 9 358,90 zł, którą przeznaczyła na realizację projektu Młodzieżowe warsztaty reintegracyjne „Szkoła w dobie pandemii-przeciwdziałanie negatywnym skutkom” w dniach 03-04.11.2021.

Informacja o poniesionych kosztach na:
realizację celów statutowych,
administrację (czynsze, opłaty telefoniczne, pocztowe itp.),
działalność gospodarczą,
pozostałe koszty,
z wyodrębnieniem formy płatności (np. gotówka, przelew)

W roku 2021 wysokość kosztów z podziałem na poszczególne kategorie przedstawia się następująco:

Koszty realizacji celów statutowych	12 441 503,56
- w tym koszty ogólnozakładowe	1 583 485,00
Koszty działalności gospodarczej	57 964,98
Koszty działalności gospodarczej PP	0,00
Koszty administracyjne	232 497,52

Koszty finansowe (L)	
w tym:	
Dz. statutowa	19 408,32
Dz. gospodarcza	488,38
Razem:	19 896,70
Specyfikacja:	
1. odsetki	12 507,78
w tym:	
- za nieterminowe zobowiązania	237,75
- za nieterminowe zobowiązania budżetowe	470,00
- odsetki od kredytu i pożyczki	11 800,03
2. inne (per saldo różnic kursowych)	7 388,92

Pozostałe koszty operacyjne (J)	
w tym:	
Dz. statutowa	22 642,00
Dz. gospodarcza	1 046,40
Razem:	23 688,40
Specyfikacja:	
1) strata ze zbycia niefinan. aktywów trwałych	0,00
2) aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	0,00
3) inne koszty operacyjne	23 688,40
w tym:	
- składki członkowskie	2 960,00
- spisane wierzytelności	0,00
- VAT wg proporcji	19 668,00
- koszty sądowe	0,00
- odpisy aktualizacyjne	0,00
- pozostałe koszty	1 060,40
Razem:	23 688,40
w tym działalność pożytku publicznego	22 642,00
działalność gospodarcza	1 046,40

fundacja „krzyżowa” dla porozumienia europejskiego
krzyżowa 7, 58-112 grodziszczce, polska
tel. +48 74 85 00 300/200, fax. +48 74 85 00 305
www.krzyzowa.org.pl

Płatność gotówką w kasie	48 464,68
Płatność przelewem z rachunku bankowego	12 727 086,48

Dane o liczbie osób zatrudnionych w fundacji z podziałem według zajmowanych stanowisk i z wyodrębnieniem osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej.

Przeciętne zatrudnienie w roku 2021 wynosiło ogółem 51 osób.

Działalność statutowa: 51 osób w tym:

Zarząd – 2 osoby

Administracja – 6 osób

Działy merytoryczne i obsługa – 43 osoby

W Fundacji liczba osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej wynosi zero.

Dane o łącznej kwocie wynagrodzeń wypłaconych przez fundację z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia, z wyodrębnieniem całości tych wynagrodzeń osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej:

Łączna kwota wynagrodzeń wypłacanych przez Fundację w roku 2021 wyniosła 2 418 669,38 zł z czego premie wyniosły 0,00 zł

Dane o wysokości rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu i innych organów fundacji oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą z podziałem na wynagrodzenia, nagrody, premie i inne świadczenia:

Wynagrodzenie Zarządu Fundacji w roku 2021 wyniosło ogółem 52 600,00 zł w tym 0,00 zł premii. Członkowie Rady Fundacji oraz Rady Nadzorczej nie pobierali wynagrodzeń.

Dane o wydatkach na wynagrodzenia z umów zlecenia:

W roku 2021 wydatki na wynagrodzenia z tytułu umów zleceń i o dzieło wynosiły 488 444,36 zł.

Dane o udzielonych przez fundację pożyczkach pieniężnych, z podziałem według ich wysokości, ze wskazaniem pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek oraz podaniem podstawy statutowej udzielania takich pożyczek:

W roku 2021 Fundacja nie udzielała żadnych pożyczek, z wyjątkiem pożyczek dla pracowników finansowanych z zakładowego funduszu świadczeń socjalnych.

Dane o kwotach zgromadzonych na rachunkach bankowych ze wskazaniem banku w przypadku rachunku bankowego lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej w przypadku rachunku członka spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej oraz o kwotach zgromadzonych w gotówce.

W roku 2021 Fundacja nie posiadała lokat bankowych. Stan środków na rachunkach bieżących:

Santander Bank Polska S.A. 1/O Świdnica kwota na rachunkach bankowych:

Rachunek podstawowy: 86 113,31 zł

Rachunki pomocnicze: 2 527 589,87 zł

Stan środków w kasie Fundacji: 12 138,56 zł.

Dane o wartości nabytych obligacji oraz wielkości objętych udziałów lub nabytych akcji w spółkach prawa handlowego ze wskazaniem tych spółek:

Nie wystąpiły

Dane o nabytych nieruchomościach, ich przeznaczeniu oraz wysokości kwot wydatkowanych na to nabycie:

Nie wystąpiły

Dane o nabytych pozostałych środkach trwałych:

W roku 2021 Fundacja „Krzyżowa” dla Porozumienia Europejskiego nabyła środki trwałe o wartości 607 688,85 zł.

Dane o wartości aktywów i zobowiązań fundacji ujętych we właściwych sprawozdaniach finansowych sporządzanych dla celów statystycznych:

Według załącznika nr 1 – „Bilansu sporządzonego na dzień 31.12.2021”

Dane o działalności zleconej fundacji przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienia publiczne) oraz o wyniku finansowym tej działalności:

1. Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej:
  - 1.1. Projekt pn. "Akademia mobilności instruktorów praktycznej nauki zawodu" termin realizacji 01.08.2019-30.11.2021 r.
Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 157 901,23 zł.
Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 159 341,23 zł, uzyskane przychody 157 901,23 zł, wkład własny Fundacji 1 440,00 zł.
2. Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego:
  - 2.1 Projekt pn. "Powiatowa droga do edukacyjnego sukcesu" termin realizacji 01.08.2019-30.06.2021 r.
Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 676 805,02 zł.
Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 676 805,02 zł, uzyskane przychody 676 805,02 zł.
  - 2.2 Projekt pn. "Świdnicka mozaika edukacyjna" termin realizacji 01.09.2019-31.12.2021 r.
Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 1 144 736,73 zł.
Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 1 144 736,73 zł, uzyskane przychody 1 144 736,73 zł.
  - 2.3 Projekt pn. "Dobra szkoła lepszy uczeń" termin realizacji 02.09.2019-31.12.2021 r.
Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 1 348 873,03 zł.
Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 1 348 873,03 zł, uzyskane przychody 1 348 873,03 zł.
  - 2.4 Projekt pn. "Fachowcy na lokalnym rynku pracy" termin realizacji 02.09.2020-31.08.2022 r.
Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 756 557,42 zł.
Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 756 557,42 zł, uzyskane przychody 756 557,42 zł.
  - 2.5 Projekt pn. "Szkoły sukcesu zawodowego" termin realizacji 02.03.2020-28.02.2022 r.
Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 280 629,53 zł.
Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 282 129,53 zł, uzyskane przychody

282 129,53 zł, wkład własny Fundacji 1 500,00 zł.

- 2.6 Projekt pn." Rozwój kompetencji i kwalifikacji zawodowych uczniów wąbrzyskich szkół"
termin realizacji 02.09.2020-31.08.2022 r.

Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 162 733,45 zł.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 162 733,45 zł, uzyskane przychody 162 733,45 zł.

- 2.7 Projekt pn."Razem dla kształcenia zawodowego w Powiecie Kłodzkim" termin realizacji 04.01.2021-31.12.2022 r.

Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 82 587,75 zł.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 82 587,75 zł, uzyskane przychody 82 587,75 zł.

- 2.8 Projekt pn."Plus dla kształcenia zawodowego" termin realizacji 01.06.2021-31.05.2023 r.

Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 21 126,90 zł.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 21 126,90 zł, uzyskane przychody 21 126,90 zł.

- 2.9 Projekt pn."Dobry start w rzemiośle" termin realizacji 01.07.2021-30.06.2023 r.

Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 30 955,95 zł.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 30 955,95 zł, uzyskane przychody 30 955,95 zł.

3. Narodowy Instytut Wolności-Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego:

- 3.1. Projekt pn. "Rozwój programowy i instytucjonalny MDSM Krzyżowa" termin realizacji 01.09.2021-31.12.2023 r.

Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 490 888,72 zł.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 491 893,36 zł (w tym zakup środków trwałych 280 000,00 zł), uzyskane przychody 490 888,72 zł, wkład własny Fundacji 1 004,64 zł.

- 3.2. Projekt pn."Cykliczność natury" termin realizacji 01.10.2021-31.10.2023 r.

Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 44 480,00 zł.

Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 44 526,02 zł, uzyskane przychody 44 480,00 zł, wkład własny Fundacji 46,02 zł.

4 Fundacja Fundusz Współpracy

- 4.1. Projekt pn." Cyfryzacja na rzecz kształcenia zawodowego" termin realizacji 01.02.2020-30.11.2021

Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 34 207,80 zł

Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 63 556,76 zł, uzyskane w 2021 roku przychody 34 207,80 zł. W 2021 r zostało złożone rozliczenie końcowe, po akceptacji rozliczenia Fundacja otrzyma pozostałe środki.

- 4.2. Projekt pn." ARTaTOOL-rozwój kreatywności, kompetencji cyfrowych, matematycznych i naukowych poprzez ćwiczenia sztuk wizualnych" termin realizacji 01.06.2020-30.11.2021

Fundacja otrzymała w 2021 r dotację w wysokości 64 000,00 zł

Całkowity koszt realizacji zadania w 2021 r wyniósł 94 000,00 zł, uzyskane w 2021 roku przychody 64 000,00 zł. W 2021 r zostało złożone rozliczenie końcowe, po akceptacji rozliczenia Fundacja otrzyma pozostałe środki.

Informację o rozliczeniach fundacji z tytułu ciążących zobowiązań podatkowych, a także informację w sprawie składanych deklaracji podatkowych:

W roku 2021 Fundacja składała deklaracje podatkowe dotyczące:

- podatku od towarów i usług (VAT 7-miesięczny, VAT- UE- miesięczny)
- podatku dochodowego od osób prawnych (CIT-8 - roczny)
- podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT-4R-roczny, PIT-8AR-roczny)
- podatku rolnego (roczny, składany do 15 stycznia)
- podatku leśnego (roczny, składany do 15 stycznia)
- podatku od posiadanych nieruchomości (roczny, składany do 15 stycznia)

Na dzień 31.12.2021 stan rozliczeń publiczno-prawnych wykazywał zobowiązania w kwocie 15 474,00 zł oraz należności w kwocie 7 986,78 zł.

Informację, czy fundacja ustanowiona na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach jest instytucją obowiązaną w rozumieniu ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. poz. 723, 1075, 1499 i 2215).

W okresie od 01.01.2021 do 31.12.2021 r Fundacja nie przyjęła wpłaty ani nie dokonała płatności w gotówce (biorąc pod uwagę pojedyncze wpłaty jak również wpłaty, które wydają się ze sobą powiązane) o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro. W związku z powyższym Fundacja nie była instytucją obowiązaną w myśl art.2 ust.1 pkt 21 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.

Informację o przyjęciu lub dokonaniu przez fundację ustanowioną na podstawie ustawy z dnia 6 kwietnia 1984 r. o fundacjach płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 euro, bez względu na to, czy płatność jest przeprowadzana jako pojedyncza operacja czy kilka operacji, które wydają się ze sobą powiązane, wraz ze wskazaniem daty i kwoty operacji.

Fundacja w 2021 r nie przyjęła płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000,00 euro.

Informacje, czy w okresie sprawozdawczym była przeprowadzona w fundacji kontrola, a jeśli była – to jej wyniki.

1. 13.01-15.01.2021 r. - Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego przeprowadził kontrolę zdalną projektu RPDS.10.02.02-02-0022/18 pn. „Dobra szkoła – lepszy uczeń”. Celem kontroli była weryfikacja prawidłowości realizacji projektu zgodnie z umową o dofinansowanie projektu, załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu oraz sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu wskazane we wnioskach o płatność są zgodne ze stanem rzeczywistym. Zakres kontroli: dokumentacja dot. realizacji merytorycznych form wsparcia, kwalifikowalność personelu i uczestników projektu, rozliczenia finansowe, koszty bezpośrednio rozliczane ryczałtem, stawki jednostkowe, pomoc publiczna/pomoc de minimis, dane osobowe, działania promocyjno-informacyjne, uniwersalne projektowanie i zasada niedyskryminacji. Zespół kontrolujący stwierdził uchybienie mniej istotne – dane zawarte w systemie SL w zakresie liczby godzin zaangażowania przez troje nauczycieli w realizację poszczególnych zajęć nie były zgodne ze stanem faktycznym. Rekomendacja: skorygowanie niewłaściwych danych w systemie SL 2014 zgodnie z posiadaną dokumentacją, dokonanie

- analizy informacji przekazanych za pomocą systemu SL2014 pod kątem ich zgodności z dokumentacją źródłową.
2. 15.01.2021 r. – Kuratorium Oświaty we Wrocławiu przeprowadziło kontrolę wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży - półkolonia (turnus 11.01 – 15.01.2021) – bez zaleceń.
  3. 15.01.2021 r. - Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny przeprowadził kontrolę wypoczynku zimowego dla dzieci i młodzieży - półkolonia (turnus 11.01 – 15.01.2021) – bez zaleceń.
  4. 18.02.2021–10.03.2021 r. – Grupa Profesja Sp. z o.o. przeprowadziła kontrolę zdalną projektu MSWO-3-2019-100 pn. „Mentoring cyfrowy – nowy wymiar nauczania”. Celem kontroli była weryfikacja rzeczywistej realizacji projektu oraz faktycznego tempa postępu rzeczowego projektu w miejscu realizacji projektu grantobiorcy. Zakres kontroli: zgodność rzeczowa realizacji projektu, w tym zgodność podejmowanych działań merytorycznych z celami projektu określonymi we wniosku o dofinansowanie, prawidłowość realizacji zadań związanych z monitorowaniem projektu, poziom realizacji założonych wskaźników, prawidłowość działań określonych we wniosku o przyznanie grantu i umowie o powierzenie grantu, prawidłowość realizacji projektu, prawidłowość dokumentowania osiągniętych wskaźników. Stwierdzone uchybienia: terminowość składania wniosków sprawozdawczych. Zalecenia pokontrolne: brak.
  5. 15.03-17.03.2021 r. – Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego przeprowadził kontrolę zdalną projektu RPDS.10.04.01-02-0005/18-00 pn. „Fachowcy na lokalnym rynku pracy”. Celem kontroli była weryfikacja prawidłowości realizacji projektu zgodnie z umową o dofinansowanie projektu, załączonym do niej wnioskiem o dofinansowanie projektu oraz sprawdzenie, czy informacje dotyczące postępu realizacji projektu wskazane we wnioskach o płatność są zgodne ze stanem rzeczywistym. Zakres kontroli: dokumentacja dot. realizacji merytorycznych form wsparcia, kwalifikowalność personelu i uczestników projektu, rozliczenia finansowe, koszty bezpośrednie rozliczane ryczałtem, stawki jednostkowe, pomoc publiczna/pomoc de minimis, dane osobowe, działania promocyjno-informacyjne, uniwersalne projektowanie i zasada niedyskryminacji. Zespół kontrolujący stwierdził uchybienie mniej istotne – dane osobowe jednego z uczestników projektu w formie papierowej nie były zgodne z danymi w centralnym systemie teleinformatycznym SL 2014. Rekomendacja: skorygowanie danych w systemie SL 2014 w zakresie błędnego numeru PESEL, zachowanie należytej staranności przy wprowadzaniu danych do systemu informatycznego.
  6. 02.06.2021 r. - Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny przeprowadził kontrolę pomieszczeń, wyposażenia, otoczenia i procedur COVID-19 w Przedszkolu Niepublicznym „Zielona Kraina” – bez zaleceń.
  7. 09.06.2021 r. - Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny przeprowadził ocenę stanu faktycznego i jego zgodności z obowiązującymi wymaganiami higienicznymi i zdrowotnymi w obiektach Fundacji w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego – bez zaleceń.
  8. 30.06.2021 r. - Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny przeprowadził kontrolę wypoczynku dla dzieci i młodzieży - półkolonia (turnus 28.06–02.07.2021) – bez zaleceń.
  9. 27.07.2021 r. - Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny przeprowadził kontrolę wypoczynku dla dzieci i młodzieży – Summer Guiter Festival (turnus 22.07–01.08.2021) – bez zaleceń.
  10. 11.08.2021 r. - Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny przeprowadził kontrolę wypoczynku dla dzieci i młodzieży – warsztaty „Human Rigths” (turnus 09.08-19.08.2021) – bez zaleceń.
  11. 23.08.2021 r. - Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny przeprowadził kontrolę wypoczynku dla dzieci i młodzieży – warsztaty „Kuźnia Młodych Artystów” (turnus 22.08–29.08.2021) – bez zaleceń.
  12. 01.09–10.09.2021 r. - Grupa Profesja Sp. z o.o. przeprowadziła kontrolę zdalną projektu UPG-MSWO-4-2019-156 pn. „MMR – model myślenia refleksyjnego wzorowany na myśleniu naukowym, krytycznym i kreatywnym” . Celem kontroli była weryfikacja rzeczywistej realizacji

projektu oraz faktycznego tempa postępu rzeczowego projektu w miejscu realizacji projektu grantobiorcy. Zakres kontroli: zgodność rzeczowa realizacji projektu, w tym zgodność podejmowanych działań merytorycznych z celami projektu określonymi we wniosku o dofinansowanie, prawidłowość realizacji zadań związanych z monitorowaniem projektu, poziom realizacji założonych wskaźników, prawidłowość działań określonych we wniosku o przyznanie grantu i umowie o powierzenie grantu, prawidłowość realizacji projektu, prawidłowość dokumentowania osiągniętych wskaźników. Stwierdzone uchybienia: skorygowanie wniosków sprawozdawczych. Zalecenia pokontrolne: skorygowanie wniosków sprawozdawczych, skorygowanie harmonogramu płatności.

Dodatkowe informacje

Rozprzestrzenienie się wirusa COVID-19 (koronawirusa) w wielu krajach, które rozpoczęło się w 2020 roku ma negatywny wpływ na gospodarkę światową. Znaczne osłabienie kursu waluty polskiej, zamykanie granic państw i placówek oświatowych, utrudnienia w przemieszczaniu się, uniemożliwienie realizacji wymian, zamknięcie hoteli, schronisk oraz punktów gastronomicznych mają wpływ na sytuację jednostki. Dzięki uzyskaniu w 2021 roku dopłat do wynagrodzeń oraz na bieżącą działalność Fundacji z Federalnego Ministerstwa ds. Rodziny, Seniorów, Kobiet i Młodzieży (Bundesministerium für Familie, Senioren, Frauen und Jugend), sytuacja finansowa Fundacji była stabilna. Fundacja zakończyła rok 2021 z wynikiem lepszym niż za rok poprzedni. Nie posiada zaległości w płatnościach publiczno-prawnych, jak i za dostawy i usługi. Fundacja już w roku 2020 podjęła szereg działań, które kontynuowała w roku 2021, aby zapewnić jej przetrwanie: zostały zredukowane wynagrodzenia, część projektów została tak przeformatowana, by móc je realizować online, przygotowano nową ofertę programową do realizacji w formie online.

Fundacja w 2021 roku utrzymała poziom zatrudnienia, wykorzystata potencjał pedagogów MDSM przy realizacji projektów UE zamiast angażować zewnętrznych trenerów, realizowała projekty działów programowych w sieci, z przejęciem kosztów osobowych przez grantodawców, realizowała projekty europejskie online, aby korzystać z możliwości rozliczania kosztów pośrednich. W roku 2021 została zatrudniona kierowniczka ds. komunikacji i współpracy międzynarodowej w celu zwiększenia aktywności w poszukiwaniu dodatkowych źródeł finansowania. Działania podjęte w 2020 roku, realizowane w 2021, będą kontynuowane w 2022 roku.

Fundacja zamierza również korzystać z możliwych mechanizmów wsparcia, kontynuować działania w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w sprawie uruchomienia polskiej pomocy rządowej, kontynuować starania o finansową pomoc rządu niemieckiego, aplikować o dostępne środki na projekty realizowane w sieci.

Agresja Rosji na Ukrainę nie miała wpływu na wynik finansowy Fundacji za rok finansowy zakończony 31 grudnia 2021 roku. Ryzyko istotnego zakłócenia zdolności do kontynuowania działalności przez Fundację oceniane jest przez Zarząd jako niskie. Nie można jednak wykluczyć, że utrzymujący się w dłuższym okresie konflikt zbrojny wpłynie negatywnie na sytuację finansową Fundacji.

Fundacja podjęła decyzję o udzieleniu pomocy uchodźcom z Ukrainy udostępniając im miejsca noclegowe. Już 3 marca 2022 roku przyjęła pierwszych uchodźców. W dniu 4 marca 2022 Fundacja podpisała umowę z Gminą Świdnica na zakwaterowanie i wyżywienie grupy uchodźców, skierowanych nakazem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 04.03.2022 r. nr BZ-BOL.68.10.2022.MG/38.

W ramach tej pomocy udzielono wsparcia dzieciom, młodzieży i dorosłym: zapewniono na terenie Fundacji zakwaterowanie oraz wyżywienie a także zajęcia edukacyjno – sportowe. Zadbano o zapisanie dzieci i młodzieży do szkół a także udzielono pomocy w ubieganiu się o nadanie uchodźcom numerów PESEL. Udzielane wsparcie jest kompleksowe.

Na ten cel Fundacja razem z partnerami rozpoczęła akcję zbierania darowizn, które sfinansują pobyt uchodźców w Krzyżowej.

krzyżowa
kreisau

fundacja „krzyżowa” dla porozumienia europejskiego
krzyżowa 7, 58-112 grodziszczce, polska
tel. +48 74 85 00 300/200, fax. +48 74 85 00 305
www.krzyzowa.org.pl

Nie jest możliwe przedstawienie precyzyjnych danych liczbowych, dotyczących potencjalnego wpływu obecnej sytuacji na jednostkę. Ewentualny wpływ zostanie uwzględniony w księgach rachunkowych i sprawozdaniu finansowym za rok 2022.

Krzyżowa, dnia 21.04.2022 r.

Zarząd Fundacji

Dorota Krajdocha
D. Krajdocha
Dyrektor Zarządzający
Członek Zarządu

dr hab. Robert Żurek
R. Żurek
Dyrektor Zarządzający
Członek Zarządu